

შპს “ლუკოილ-ჯორჯია“

2019 წლის

მმართველობის ანგარიშგება

საქმიანობის მიმოხილვა

სარჩევი

1. კომპანიის შესახებ.....	3
2. პროდუქტი	4
3. კომპანიის საოპერაციო საქმიანობა	5
ფინანსური მაჩვენებლები	5
ოპერაციები	6
4. კომპანიის სტრატეგია და სამომავლო მიზნები	7
5. რისკების მართვა.....	8

2020 წლის 24 სექტემბერი

2019 წლის საქმიანობის მიმოხილვა

1. კომპანიის შესახებ

შპს „ლუკოილ-ჯორჯია“ (შემდგომში „კომპანია“) დაარსდა 2002 წელს და განვლილი პერიოდის განმავლობაში საქართველოს ნავთობპროდუქტების ბაზარზე წარმატებით დაიმკვიდრა საუკეთესო ხარისხის საწვავის მომწოდებლისა და საიმედო პარტნიორის სახელი. ვაცნობიერებთ რა უდიდეს პასუხისმგებლობას ქვეყნის კანონმდებლობის წინაშე, ასევე ერთგულებას მაღალი კორპორატიული სტანდარტების მიმართ, ჩვენი მისიაა მომხმარებელს ბაზარზე შევთავაზოთ საუკეთესო პროდუქტი და მომსახურება.

კომპანია არსებობის მანძილზე მოემსახურა და ემსახურება ეკონომიკურ აგენტებს საწვავის საბითუმო მიწოდების კუთხით. ამავდროულად, კომპანიამ საცალო რეალიზაციის მიმართულებაში მიზანმიმართული ინვესტირებით განახორციელა საკუთარი ავტოგასამართი სადგურების ქსელის რეზერენდინგი, რამაც საშუალება მოგვცა საცალო მომხმარებლისთვის გაგვეწია მაღალი ხარისხის მომსახურება.

კომპანიას გააჩნია საკუთარი - 21 და იჯარით აღებული - 20 ავტოგასამართი სადგური, ასევე -21 ფრანჩაიზინგის უფლებით მომუშავე ავტოგასამართი სადგური, რომლებიც განთავსებულია საქართველოს ყველა რეგიონში.

ჩვენ მუდმივად ვზრუნავთ საწარმოო პროცესების ოპტიმიზაციაზე მომსახურების ეფექტურობის ზრდის მიზნით, ვახორციელებთ რა ინვესტიციებს ახალი ტექნიკური აღჭურვილობის შესაძენად, არსებულის მოდერნიზებისთვის და მომხმარებლებთან კეთილსინდისიერი და მათი მოთხოვნების მაქსიმალურად მოკლე დროში დაკმაყოფილების მიმართულებით.

კომპანიას ჰყავს მხოლოდ ერთი დამფუძნებელი დაარსებიდან დღემდე კომპანია LUKOIL Europe Holdings B.V. რომელიც რეგისტრირებულია ამსტერდამის სავაჭრო-სამრეწველო პალატის კომერციულ რეესტრში 1998 წლის 07 აპრილს.

კომპანია წარმოადგენს კომპანია „LUKOIL“-ის არაექსკლუზიურ ლიცენზიატს, რაც დიდ სიამაყესთან ერთად გვაკისრებს უდიდეს პასუხისმგებლობას ქვეყნის, მომხმარებლისა და თანამშრომლების წინაშე - ვიყოთ მაღალი კორპორატიული მომსახურებისა და სტანდარტების ორგანიზაცია. ჩვენი პოლიტიკა დაფუძნებულია შემდეგ ღირებულებებზე:

- პერსონალი - ყველაფერი, რასაც ქმნის კომპანია, ხორციელდება ადამიანების, ჩვენი თანამშრომლების მიერ ადამიანებისათვის - ჩვენი მომხმარებლებისთვის. კომპანიის წარმატებულ მუშაობაზე ყოველდღიურად ზრუნავს დაახლოებით ხუთასი თანამშრომელი.
- ეკოლოგია და ტექნოლოგია - ქვეყნისა და საზოგადოების წინაშე მაღალი პასუხისმგებლობის გრძნობით განუხრელად ვიცავთ გარემოს დაცვისათვის ყველა პირობასა და მოთხოვნას, რაც განპირობებულია ბაზარზე მაღალი, ევროპული ხარისხის პროდუქტების მიწოდებით მოწინავე ტექნოლოგიური აღჭურვილობისა და სისტემების მეშვეობით;
- კორპორატიული სტანდარტი - კომპანია საქმიანობას წარმართავს თანამშრომლებთან, მომხმარებლებთან, პარტნიორებთან და სახელმწიფო სტრუქტურებთან ღია, პატიოსანი, სამართლიანი და თანასწორუფლებიანობის პრინციპით.

2. პროდუქტი

კომპანია შპს „ლუკოილ-ჯორჯია“ წარმოადგენს საჯარო სააქციო საზოგადოება კომპანია „LUKOIL“-ის არაექსკლუზიურ ლიცენზიატს, რის საფუძველზეც გააჩნია განსაკუთრებული უფლება სასაქონლო ნიშნებზე, რომლებიც გამიზნულია საჯარო სააქციო საზოგადოება „LUKOIL“-ის პროდუქციის, საქონლის და მომსახურების ინდივიდუალიზაციისთვის (აღნიშვნისთვის) და შესრულებულია სერტიფიკატების შესაბამისად, რომლებიც გაცემულია:

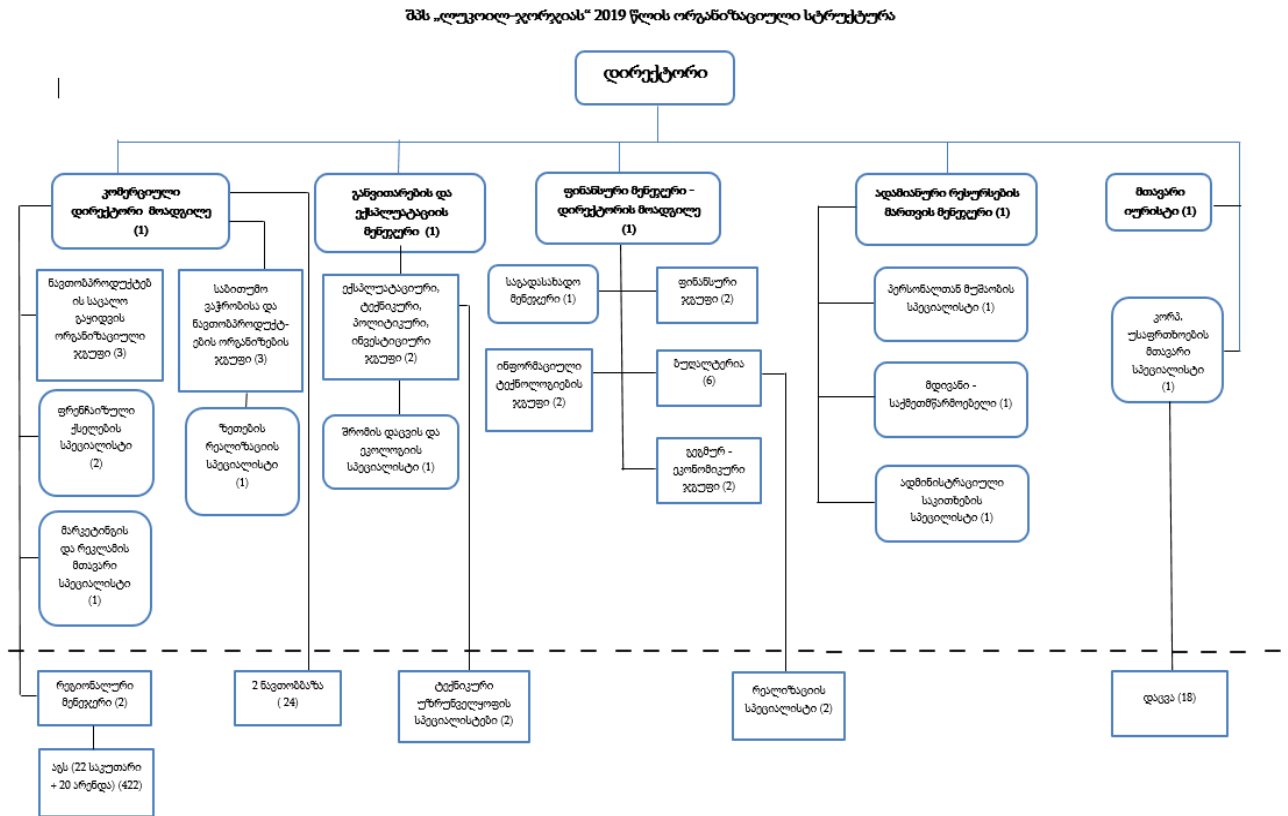
ა) საქართველოს საპატენტო უწყების მიერ №№ 11683, 11684, 11685 პრიორიტეტით, დათარიღებული 08.04.1998 წლით, რათა ქველიცენზიარის მიერ იქნას გამოყენებული საქონლისა და მომსახურების საერთაშორისო კლასიფიკაციის 4, 7, 20, 35, 36, 37, 39, 40, 42 კლასების საქონლისა და მომსახურების აღსანიშნავად;

ბ) ინტელექტუალური საკუთრების მსოფლიო ორგანიზაციის საერთაშორისო ბიუროს მიერ (შემდგომში - IB WIPO) № 980745 პრიორიტეტით, დათარიღებული 08.08.2008 წლით, რათა ქველიცენზიარის მიერ იქნას გამოყენებული საქონლისა და მომსახურების საერთაშორისო კლასიფიკაციის 35, 37, 43 კლასების მომსახურების აღსანიშნავად, № 1001044 პრიორიტეტით, დათარიღებული 20.08.2008 წლით, რათა ქველიცენზიარის მიერ იქნას გამოყენებული საქონლისა და მომსახურების საერთაშორისო კლასიფიკაციის 35, 37, 43 კლასების მომსახურების აღსანიშნავად.

კომპანია მომხმარებლებს სთავაზობს შემდეგ პროდუქტს - სუპერი, პრემიუმი, ევროდიზელი, ევრორეგულარი და დიზელი. ყველა პროდუქტი შეესაბამება ევრო – 5-ის სტანდარტს.

3. კომპანიის საოპერაციო საქმიანობა

ქვემოთ წარმოდგენილია კომპანიის ორგანიზაციული სტრუქტურა 2018-2019 წლებში:

კომპანიის საქმიანობის ძირითად სფეროს წარმოადგენს ნავთობპროდუქტებით საცალო და საბითუმო ვაჭრობა. კომპანიის საქმიანობა არ რეგულირდება რაიმე სპეციფიკური კანონმდებლობით. არსებობს მხოლოდ სამთავრობო დადგენილებები და ზოგადი კანონმდებლობა, რომელიც ითვალისწინებს უსაფრთხოებისა და სახანძრო წესების დაცვას.

ფინანსური მაჩვენებლები

საქართველოში ნავთობპროდუქტების ბაზარზე კონკურენცია საკმაოდ მაღალია - პატარა ბაზარზე მრავალი დიდი და მცირე კომპანია ეწევა საქმიანობას. საქმიანობის ციკლი არ ხასიათდება სეზონურობით - პროდუქტზე მოთხოვნა მთელი წლის განმავლობაშია.

კომპანიის მიზანს წარმოადგენს ეკონომიკური საქმიანობით მოგების მიღება. 2019 წელს ეკონომიკური საქმიანობიდან მიღებული შემოსავალი 248,112,000 ლარს შეადგენს, ხოლო საანგარიშო პერიოდის წმინდა ზარალი 3,237,000 ლარს. 2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით კომპანიის გრძელვადიანი აქტივების ღირებულება შეადგენს 22,510,000 ლარს, ხოლო საკუთარი კაპიტალი - 7,113,000 ლარია.

კომპანიის აქტივები, კაპიტალი და ვალდებულებები

'000 ლარი	2019 წელი	2018 წელი
აქტივები		
გრძელვადიანი აქტივები	22,510	22,877
მიმდინარე აქტივები	43,195	41,469
სულ აქტივები	65,705	64,346
კაპიტალი და ვალდებულებები		
სულ კაპიტალი	7,113	10,350
სულ გრძელვადიანი ვალდებულებები	692	-
სულ მიმდინარე ვალდებულებები	57,900	53,996
სულ ვალდებულებები	58,592	53,996
სულ კაპიტალი და ვალდებულებები	65,705	64,346

კომპანიის მოგება ან (ზარალი)

'000 ლარი	2019 წელი	2018 წელი
საოპერაციო საქმიანობის შედეგები	3,843	(8,976)
წმინდა ფინანსური ხარჯი	(7,080)	(4,605)
ზარალი დაბეგრამდე	(3,237)	(13,581)
მოგების გადასახადის სარგებელი	-	-
წლის ზარალი და მთლიანი სრული ზარალი	(3,237)	(13,581)

ოპერაციები

წარმოების ტექნოლოგია კომპანიას არ გააჩნია, რამდენადაც ახდენს მზა პროდუქტის იმპორტს და მის შემდგომ რეალიზაციას. ბუღალტრული აღრიცხვა არ არის რაიმე განსხვავებული პრინციპით გამორჩეული - კომპანია მუშაობს საქართველოს კანონმდებლობით გათვალისწინებული, სტანდარტული ბუღალტრული აღრიცხვის საერთაშორისო სტანდარტების შესაბამისად. სააღრიცხვო პოლიტიკა შეესაბამება ბუღალტრული აღრიცხვის საერთაშორისო სტანდარტებს.

კომპანიის ძირითადი მომწოდებელია კომპანია LUKOIL Neftohim Burgas AD, რომელიც LUKOIL-ის ჯგუფში შემავალი დაკავშირებული კომპანიაა.

კომპანიას მართავს დირექტორი ყველა იმ სტანდარტული უფლება-მოვალეობებით, რაც განსაზღვრულია კომპანიის წესდებითა და „კანონით მეწარმეთა შესახებ“. კომპანიას გააჩნია საფინანსო-ბუღალტრული, ლოჯისტიკის და ტექნიკური განყოფილებები. კომპანიის სტრუქტურა შედგება ასევე ავტო-გასამართი სადგურებისგან, რომლებსაც ადგილობრივ მართავს უწევენ ამ სადგურების მენეჯერები. მათ დაქვემდებარებაში არიან ადგილობრივი თანამშრომლები - ოპერატორები და დამლაგებლები. მენეჯერები ანგარიშვალდებულნი არიან სათაო ოფისთან.

საოპერაციო საქმიანობა მკაცრ სააღრიცხვო პოლიტიკასთან არის მჭიდროდ დაკავშირებული. კომპანიის ავტოგასამართი სადგურის მენეჯერები ანგარიშს ადგენენ ყოველდღიურად სპეციალურ კომპიუტერულ პროგრამაში, რომლის მიხედვითაც ანგარიშში ასახულია ყოველდღიური რეალიზაცია ნაღდი ანგარიშსწორებით, ტალონებით და საკრედიტო ბარათებით.

ამავდროულად ანგარიშში ასახულია ინფორმაცია სასაქონლო ნაშთების შესახებ. მათ მიერვე ხორციელდება ყოველდღიური საწვავის ინვენტარიზაცია. ანგარიშის უტყუარობასა და შეცდომების გამორიცხვას სათაო ოფისის აკონტროლებს საწვავის გამშვებ სვეტებზე ჩაშენებული მრიცხველების მოხედვით. მრიცხველები დალუქულია საგადასახადო შემოსავლების სამსახურის მიერ გაცემული ლუქებით. დალუქვას აწარმოებს სტანდარტიზაციის სახელმწიფო სპეციალური სამსახური. დალუქვის შესახებ ინფორმაცია დაუყოვნებლივ ასახულია შემოსავლების სამსახურის ვებ-გვერდზე. წინააღმდეგ შემთხვევაში აგს-ს ეკრძალება ოპერირება. აგს-ის მენეჯერების მიერ გამოგზავნილი ინფორმაცია შემდგომ მუშავდება სათაო ოფისში ბუღალტრულ პროგრამაში.

ლოჯისტიკის სამსახური კომპანიის დირექტორის დავალებით უზრუნველყოფს სხვადასხვა მომწოდებლებთან და გადამზიდავ კომპანიებთან ურთიერთობას. მისი ფუნქციაა საწვავით აგს-ების უწყვეტი და დროული მომარაგება და სხვადასხვა ბაზებში საქონლის ნაშთების კონტროლი.

ფინანსური ანგარიშგებისთვის მნიშვნელოვანია საქონლის შესყიდვის, რეალიზაციის და ხარჯების ოპერაციები. ისინი წარმოიშევა კომპანიის ჩვეული საოპერაციო საქმიანობის შესაბამისად. ჩანაწერები ასახულია შემოსავლების სამსახურის ელექტრონული ანგარიშ-ფაქტურების და ავტოგასამართ სადგურებზე არსებული სასაქონლო-მატერიალური მარაგების აღრიცხვის ჟურნალებში მანუალური ჩანაწერების სახით. სხვა განსაკუთრებული გარემოებები არ არსებობს, რომლებიც გავლენას მოახდენს ფინანსურ ანგარიშგებაზე.

მონაცემები გენერირდება კომპანიის მიერ შემუშავებული ანგარიშგების ფორმებში ავტოგასამართი სადგურების მენეჯერების მიერ. ასევე ელექტრონული სახით მომწოდებლებთან და მომხმარებლებთან შემოსავლების სამსახურის საიტზე. შემდეგ ეს მონაცემები მუშავდება საბუღალტრო პროგრამაში.

კონტროლი ხორციელდება საწვავის გამშვებ სვეტებზე არსებული მრიცხველების მეშვეობით, რომლებიც დალუქულია შესაბამისი სახელმწიფო სტანდარტიზაციის სამსახურის მიერ შემოსავლების სამსახურის მიერ გაცემული სათანადო პლომბებით, რომლის მკაცრი აღრიცხვაც ხორციელდება შემოსავლების სამსახურის საიტზე ელექტრონულად. არასტანდარტული ან უნებართვო ოპერაციები შეუძლებელია. რეალიზაციიდან შემოსული თანხები ინკასირდება მომსახურე ბანკში. კომპანიის პოლიტიკის მიხედვით ნაღდი ფულის მოძრაობა აკრძალულია კომპანიის ხელმძღვანელობასთან შეთანხმების გარეშე.

მომზადებული ინფორმაციის დამუშავება ხდება სტანდარტული საფინანსო-ბუღალტრული აღრიცხვის შესაბამისად და გამოიყენება მენეჯმენტის მიერ შიდა გადაწყვეტილებების მიღების და სხვადასხვა სახელმწიფო უწყებებთან ურთიერთობის პროცესში.

კომპანია აწარმოებს ფასს-ის შესაბამის ანგარიშგების ფორმებს.

4. კომპანიის სტრატეგია და სამომავლო მიზნები

კომპანიას დაგეგმილი არ აქვს ამ ეტაპზე განახორციელოს სხვა საწარმოს შეძენა ან საკუთარის გასხვისება. კომპანიის მიზანია, რომ შეინარჩუნოს არსებული ბაზრის წილი და ბენზინგასამართი სადგურების ქსელი კლიენტების მომსახურების გაუმჯობესების ხარჯზე.

5. რისკების მართვა

ჩვენი კომპანია დაარსების დღიდან ზრუნავს როგორც საკუთარ ქონებაზე, ასევე მესამე პირების წინაშე პასუხისმგებლობაზე. ვთანამშრომლობთ სადაზღვევო კომპანიასთან - „არდი“, „ალდაგი“ და „ირაო“, სადაც ვაზღვევთ თანამშრომლებს, კომპანიის ქონებას და ასევე მესამე პირების წინაშე სამოქალაქო პასუხისმგებლობას.

ხელმძღვანელობა იღებს სრულ პასუხისმგებლობას კომპანიის რისკის მართვის სტრუქტურის ჩამოყალიბებასა და ზედამხედველობაზე. კომპანიის რისკის მართვის პოლიტიკა შემუშავებულია კომპანიის წინაშე არსებული რისკების იდენტიფიცირების, ანალიზის, სათანადო რისკის შეზღუდვების, კონტროლის უზრუნველყოფის, რისკების მონიტორინგის და შეზღუდვების დაცვის მიზნით. რისკის მართვის პოლიტიკა და სისტემა განიხილება რეგულარულად, საბაზრო პირობების და კომპანიის საქმიანობის ცვლილებების ასახვის მიზნით. კომპანია, ტრეინინგისა და ხელმძღვანელობის სტანდარტების და პროცედურების საშუალებით, მიზნად ისახავს დისციპლინიზებული და კონსტრუქციული კონტროლის გარემოს ჩამოყალიბებას, რომელშიც ყველა თანამშრომელი აცნობიერებს საკუთარ როლს და ვალდებულებას.

საკრედიტო რისკზე დაქვემდებარება

ფინანსური აქტივების საბალანსო ღირებულება წარმოადგენს მაქსიმალურ საკრედიტო რისკს. მაქსიმალური საკრედიტო რისკი ანგარიშგების წარდგენის თარიღისთვის იყო შემდეგი:

'000 ლარი	საბალანსო ღირებულება	
	2019 წელი	2018 წელი
სავაჭრო მოთხოვნები	12,954	11,051
ბანკში განთავსებული ფულადი სახსრები	7,060	3,268
	20,014	14,319

ლიკვიდურობის რისკზე დაქვემდებარება

ქვემოთ მოცემულია ფინანსური ვალდებულებების სახელშეკრულებო ვადები, რომლებიც მოიცავს პროცენტის გადახდასაც. მოსალოდნელი არ არის, რომ ვადიანობის ანალიზში გამოყენებული ფულადი ნაკადები შესაძლოა წარმოიშვას მნიშვნელოვნად უფრო ადრე ან მნიშვნელოვნად განსხვავებული ოდენობით.

31 დეკემბერი 2019 '000 ლარი	საბალანსო ღირებულება	სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადები	მოთხოვნა მდე	0-6 თვემდე	6-12 თვემდე	1-2 წლამდე	2-5 წლამდე	სულ
არაწარმოებული ფინანსური ვალდებულებები								
სესხები და კრედიტები	27,425	27,425	27,425	-	-	-	-	27,425
საიჯარო	3,652	3,652	-	1,704	1,256	669	23	3,652
ვალდებულებები სავაჭრო და სხვა	18,893	18,893	-	18,893	-	-	-	18,893
ვალდებულებები				27,425	20,597	1,256	669	49,970

31 დეკემბერი, 2018 წელი '000 ლარი	საბალანსო ღირებულება	სახელშეკრულებით ბო ფულადი ნაკადები	0-6 თვე	6-12 თვე	1-2 წელი	2-5 წელი	სულ
არაწარმოებული ფინანსური ვალდებულებები							
სესხები და კრედიტები	25,426	25,426	25,426	-	-	-	25,426
სავაჭრო და სხვა ვალდებულებები	20,546	20,546	20,546	-	-	-	20,546
			45,972	-	-	-	45,972

საკრედიტო რისკზე დაქვემდებარება

კომპანიის დამოკიდებულება საკრედიტო რისკზე იყო შემდეგი (თანხები წარმოდგენილია პირობითი ოდენობით):

'000 ლარი	აშშ დოლარში დენომინირებული	აშშ დოლარში დენომინირებული
	2019 წელი	2018 წელი
სავაჭრო მოხვრები	1,867	3,394
სესხები და კრედიტები	(27,425)	(25,426)
სავაჭრო და სხვა ვალდებულებები	(16,702)	(17,183)
საიჯარო ვალდებულებები	(3,565)	
წმინდა დამოკიდებულება	(45,825)	(39,215)

31 დეკემბერს და წლის განმავლობაში გამოიყენებოდა შემდეგი მნიშვნელოვანი გაცვლითი კურსები:

ლარში	საშუალო კურსი		ანგარიშგების წარდგენის თარიღით არსებული კურსი	
	2019	2018	2019	2018
1 აშშ დოლარი	2.8192	2.5345	2.8677	2.6766

COVID-19-ის მოსალოდნელი გავლენა

COVID-19-ის აფეთქებამ 2020 წლის დასაწყისში და მისმა სწრაფმა გავრცელებამ მსოფლიოს გარშემო, იქონია არსებითი გავლენა და ცვლილებები შეიტანა ბიზნეს გარემოში მსოფლიოს გარშემო ყველა ქვეყანაში, მათ შორის საქართველოშიც. 2020 წლის მარტში საქართველოს მთავრობის მიერ მიღებულმა ვირუსის საწინააღმდეგო ზომებმა განაპირობა გარკვეული შეზღუდვების დაწესება ქვეყანაში ტრანსპორტის საზოგადოებრივი გადაადგილებაზე, უცხოელი სტუმრების ქვეყანაში შემოსვლაზე, რამაც განაპირობა სხვადასხვა საზოგადოებრივი თუ ბიზნეს დაწესებულების დახურვა და თანამშრომელთა დისტანციურად მუშაობის რეჟიმზე გადასვლა.

კომპანიის მიმდინარე საოპერაციო და ფინანსური მდგომარეობის გათვალისწინებით, სხვა ამჟამად ხელმისაწვდომ საჯარო ინფორმაციასთან ერთად, ხელმძღვანელობა არ მოელის რომ COVID-19-ის აფეთქებას ექნება მყისიერი უარყოფითი გავლენა კომპანიის ფინანსურ მდგომარეობასა და საოპერაციო შედეგებზე. თუმცა, ხელმძღვანელობა არ გამორიცხავს, რომ გახანგრძლივებულ საკარანტინო პერიოდს, ზომების სიმკაცრის ზრდას ან სხვა მსგავსი ქმედებების შემდგომ უარყოფით გავლენას ეკონომიკურ გარემოზე, ექნება უარყოფითი გავლენა კომპანიაზე საშუალო და გრძელვადიან პერიოდებში. შესაბამისად,

კომპანიის ხელმძღვანელობა აგრძელებს სიტუაციის მონიტორინგს და მზად არის, დაუყოვნებლივ მიიღოს საპასუხო ზომები მსგავსი მოვლენების და გარემოებების შესამსუბუქებლად.

მმართველობის ანგარიშგების დამტკიცება

დირექტორმა მმართველობითი ანგარიშგება დაამტკიცა და მისი გამოცემის ნებართვა გასცა, 2020 წლის 24 სექტემბერს.

დირექტორი:

მიხაილო ჯუროვიჩი

.....

კომპანიის ხელმძღვანელობა აგრძელებს სიტუაციის მონიტორინგს და მზად არის, დაუყოვნებლივ მიიღოს საპასუხო ზომები მსგავსი მოვლენების და გარემოებების შესამსუბუქებლად.

მმართველობის ანგარიშების დამტკიცება

დირექტორმა მმართველობითი ანგარიშება დაამტკიცა და მისი გამოცემის ნებართვა გასცა, 2020 წლის 24 სექტემბერს.

დირექტორი:

მიხაილო ჯუროვიჩი

.....

შპს „KPMG საქართველო“

ჯი ემ თი პლაზა

მე-5 სართული, თავისუფლების მოედანი №4

თბილისი, საქართველო 0105

ტელეფონი: +995 322 93 5713

ინტერნეტი: www.kpmg.ge

შპს „ლუკოილ ჯორჯია“

ჩვენი საცნობარო

ge/1/047/20

ნომერი:

მდინარე მტკვრის მარჯვენა სანაპირო,
გოთუას ქუჩის მიმდებარე ტერიტორია,
თბილისი, საქართველო.

სარეგისტრაციო ნომერი: 5a/4-3201

24/09/2020

მმართველობითი ანგარიშგების უწყისი

ძვირფასო ბატონო,

ხელმძღვანელობა პასუხს აგებს 2020 წლის 24 სექტემბერს გამოცემულ „მმართველობით ანგარიშგებაზე“. ჩვენ გამოვეცით ეს უწყისი, რადგან მმართველობითი ანგარიშგება დათარიღებული 2020 წლის 24 სექტემბრით, გამოცემულია კომპანიის ფინანსური ანგარიშგების გამოცემის თარიღის შემდეგ. ჩვენი მოსაზრება ფინანსური ანგარიშგების შესახებ, რომელიც გამოთქმულია ჩვენს აუდიტორული დასკვნაში, 2020 წლის 5 ივნისს, არ ეხება მმართველობით ანგარიშგებას.

აუდიტორთა დასკვნა ფინანსურ ანგარიშგებაზე არ მოიცავს იმ მოვლენების ეფექტს, რომელიც წარმოიშვა 2020 წლის 5 ივნისის შემდეგ. მმართველობით ანგარიშგებაში აღწერილი მოვლენათა ეფექტი, რომელიც ფინანსური აუდიტის დასკვნის თარიღის შემდეგ განხორციელდა, არ შემოწმებულა ჩვენს მიერ.

ფინანსური ანგარიშგების აუდიტთან დაკავშირებით ჩვენი პასუხისმგებლობა მოიცავს მმართველობითი ანგარიშგების გაცნობას მას შემდეგ, რაც ის ჩვენთვის ხელმისაწვდომი გახდება, და განსაზღვრავს, შეესაბამება თუ არა მმართველობითი ანგარიშგება ფინანსურ ანგარიშგებას, ან აუდიტის პროცესში ჩვენს მიერ მიღებულ ცოდნას ყველა არსებით ასპექტში, ან რაიმე სახით არის თუ არა ხსენებული დოკუმენტი არსებითად დამახინჯებული.

ჩვენ არ გამოვეცით რაიმე სახის რწმუნებას მმართველობითი ანგარიშგების შესახებ. ჩვენ წავიკითხეთ მმართველობის ანგარიში და ჩატარებული სამუშაოს საფუძველზე დავასკვნით, რომ ხელმძღვანელობის ანგარიში:

- შეესაბამება ფინანსურ ანგარიშგებას და ის არ მოიცავს არსებით უზუსტობებს;
- მოიცავს ინფორმაციას, რომელსაც მოითხოვს და რომელიც შეესაბამება „საქართველოს კანონს ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის შესახებ“.

პატივისცემით,

გარენ საფარაძე

აუდიტის პარტნიორი

შპს „KPMG Georgia“

შპს „KPMG საქართველო“, რეგისტრირებული საქართველოს კანონმდებლობის შესაბამისად, „KPMG“-ის ქსელის დამოუკიდებელი ფორმების წევრი, რომელიც ერთიანდება შვეიცარიულ ორგანიზაციაში „KPMG International Cooperative („KPMG International“).

შპს „ლუკოილ-ჯორჯია“

2019 წლის
ფინანსური ანგარიშგება

სარჩევი

დამოუკიდებელ აუდიტორთა დასკვნა	3
ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგება	6
მოგება ან ზარალის და სხვა სრული შემოსავლის ანგარიშგება	7
კაპიტალში ცვლილებების ანგარიშგება	8
ფულადი სახსრების მოძრაობის ანგარიშგება	9
ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები	10

შპს „KPMG საქართველო“

ჯი ემ თი პლაზა

მე-5 სართული, თავისუფლების მოედანი №4

თბილისი, საქართველო 0105

ტელეფონი: +995 322 93 5713

ინტერნეტი: www.kpmg.ge

დამოუკიდებელ აუდიტორთა დასკვნა

შპს „ლუკოილ-ჯორჯიას“ აქციონერებს

დასკვნა

ჩვენ ჩავატარეთ შპს „ლუკოილ-ჯორჯიას“ (შემდგომში „კომპანია“) ფინანსური ანგარიშგების აუდიტი, რომელიც მოიცავს ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებას 2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, მოგების ან ზარალისა და სხვა სრული შემოსავლის ანგარიშგებას, კაპიტალში ცვლილებებისა და ფულადი ნაკადების მოძრაობის ანგარიშგებას ამავე თარიღებით დასრულებული წლისთვის, ასევე სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვასა და სხვა ახსნითი ხასიათის ინფორმაციის შემცველ განმარტებით შენიშვნებს.

ჩვენი აზრით, წარმოდგენილი ფინანსური ანგარიშგება, ყველა არსებითი ასპექტის გათვალისწინებით, ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების (ფასს) შესაბამისად, სამართლიანად ასახავს კომპანიის ფინანსურ მდგომარეობას 2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ასევე მოცემული თარიღით დასრულებული წლისთვის ფინანსურ შედეგებსა და ფულადი სახსრების მოძრაობას.

დასკვნის საფუძველი

ჩვენ აუდიტი ჩავატარეთ აუდიტის საერთაშორისო სტანდარტების (ასს) შესაბამისად. ხსენებული სტანდარტების საფუძველზე ჩვენი პასუხისმგებლობა აღწერილია დასკვნის ნაწილში „აუდიტორთა პასუხისმგებლობები ფინანსური ანგარიშგების აუდიტზე“. „ბუღალტერთა ეთიკის სტანდარტების საერთაშორისო საბჭოს“ „პროფესიონალ ბუღალტერთა ეთიკის კოდექსის“ (IESBA კოდექსი) შესაბამისად (დამოუკიდებლობის საერთაშორისო სტანდარტების ჩათვლით), ფინანსური ანგარიშგების აუდიტის საქართველოში არსებულ შესაბამის ეთიკურ მოთხოვნებთან ერთად, ჩვენ ვართ კომპანიისგან დამოუკიდებლები და ასევე ვართ შესაბამისობაში IESBA კოდექსის სხვა ეთიკურ პასუხისმგებლობებთან. ჩვენ მიგვაჩნია, რომ აუდიტის მსვლელობისას ჩვენ მიერ მოპოვებული მტკიცებულებები წარმოადგენს აუდიტორული დასკვნისთვის საკმარის და მართებულ საფუძველს.

მმართველობითი ანგარიში

ხელმძღვანელობა პასუხს აგებს „მმართველობით ანგარიშზე“. ეს უკანასკნელი ჩვენთვის ხელმისაწვდომი გახდება წინამდებარე აუდიტორთა დასკვნის გაცემის თარიღის შემდეგ.

ჩვენი დასკვნა ფინანსური ანგარიშგების შესახებ არ მოიცავს მმართველობით ანგარიშს და ჩვენ არანაირი ფორმით არ გავცემთ მასთან დაკავშირებულ დასკვნას.

ფინანსური ანგარიშგების აუდიტთან დაკავშირებით ჩვენი პასუხისმგებლობა მოიცავს მმართველობითი ანგარიშის გაცნობას მას შემდეგ, რაც ის ჩვენთვის ხელმისაწვდომი გახდება და განსაზღვრავს, შეესაბამება თუ არა მმართველობითი ანგარიში ფინანსურ ანგარიშგებას, ან აუდიტის პროცესში ჩვენს მიერ მიღებულ ცოდნას ყველა არსებით ასპექტში, ან რაიმე სახით არის თუ არა ხსენებული დოკუმენტი არსებითად დამახინჯებული.

მას შემდეგ, რაც ჩვენ გავცენობით მმართველობით ანგარიშს, ჩვენ სხვა ინფორმაციასთან დაკავშირებით ვასკვნით:

- შეესაბამება თუ არა ფინანსურ ანგარიშგებას და მოიცავს თუ არა ის არსებით უზუსტობებს;
- მოიცავს თუ არა ყველა ინფორმაციას, რომელსაც მოითხოვს და რომელიც შეესაბამება „საქართველოს კანონს ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის შესახებ“.

ხელმძღვანელობის და მმართველობაზე უფლებამოსილ პირთა პასუხისმგებლობა ფინანსურ ანგარიშგებაზე

ხელმძღვანელობა პასუხისმგებელია ფინანსური ანგარიშგების ფინანსური აღრიცხვის საერთაშორისო სტანდარტების (ფასს) შესაბამისად მომზადებასა და კეთილსინდისიერად წარდგენაზე და ისეთი შიდა კონტროლის სისტემის შექმნაზე, რომელიც, მათი თვალსაზრისით, უზრუნველყოფს ისეთი ფინანსური ანგარიშგების მომზადებას, რომელიც არ შეიცავს თაღლითობის ან შეცდომის შედეგად დაშვებულ არსებით უზუსტობებს.

ფინანსური ანგარიშგების მომზადებისას, ხელმძღვანელობა პასუხისმგებელია, შეაფასოს კომპანიის უნარი განაგრძოს ფუნქციონირება როგორც მოქმედმა საწარმომ და მოახდინოს მსგავსი შეფასების წარდგენა მანამ, სანამ ხელმძღვანელობას არ გაუჩნდება სურვილი მოახდინოს კომპანიის ლიკვიდაცია ან შეწყვიტოს მუშაობა, ან არ ექნება რაიმე სხვა რეალური ალტერნატივა, გარდა ზემოთ განსაზღვრული მოქმედებებისა.

მმართველობაზე უფლებამოსილი პირები პასუხს აგებენ კომპანიის ფინანსური ანგარიშგების პროცესის ზედამხედველობაზე.

აუდიტორთა პასუხისმგებლობა ფინანსური ანგარიშგების აუდიტზე

ჩვენი მიზანია მივიღოთ გონივრული რწმუნება შეიცავს თუ არა ფინანსური ანგარიშგება შეცდომის ან თაღლითობის შედეგად გამოწვეულ არსებით უზუსტობებს და გავცეთ აუდიტორთა დასკვნა, რომელიც მოიცავს ჩვენს მოსაზრებას. გონივრული რწმუნება არის რწმუნებულების მაღალი დონე, მაგრამ ის არ წარმოადგენს გარანტიას იმისა, რომ აუდიტის საერთაშორისო სტანდარტების საფუძველზე ჩატარებული აუდიტი ყოველთვის შეძლებს არსებითი უზუსტობების გამოვლენას. თაღლითობის ან შეცდომის შედეგად წარმოშობილი უზუსტობები შესაძლებელია მოიაზრებოდნენ არსებითად, თუ ცალკე ან ერთობლივად შეუძლიათ გავლენა იქონიონ ფინანსური ანგარიშგების მომხმარებელთა ეკონომიკურ გადაწყვეტილებებზე.

ასს-ს შესაბამისად, აუდიტის მსვლელობისას, ჩვენ ვიყენებთ პროფესიულ მსჯელობას და ვინარჩუნებთ პროფესიულ სკეპტიციზმს. ამასთან ჩვენ:

- ვახდენთ ფინანსურ ანგარიშგებაში თაღლითობის ან შეცდომის შედეგად არსებითი უზუსტობების დაშვების რისკების იდენტიფიცირებას და მათ შეფასებას, ამ რისკების შესაბამისი აუდიტორული პროცედურების დაგეგმვას და განხორციელებას და ისეთი აუდიტორული მტკიცებულებების მოპოვებას, რომლებიც საკმარისი და მართებულია ჩვენი დასკვნის საფუძვლის შესაქმნელად. თაღლითობის შედეგად წარმოშობილი არსებითი უზუსტობების არ გამოვლენის რისკი უფრო მაღალია, ვიდრე შეცდომით გამოწვეული არსებითი უზუსტობის, რადგან თაღლითობა შესაძლოა მოიცავდეს უკანონო ფარულ გარიგებებს, გაყალბებებს, განზრახ უმოქმედობას, ფაქტების დამახინჯებას ან შიდა კონტროლის მექანიზმების უგულვებელყოფას.
- ვახდენთ აუდიტის შესაბამისი შიდა კონტროლის მექანიზმების გააზრებას ვითარების შესაბამისი აუდიტორული პროცედურების დასაგეგმად და არა კომპანიის შიდა კონტროლის მექანიზმების ეფექტურობის შესახებ აზრის გამოსახატავად.
- ვაფასებთ გამოყენებული საბუღალტრო პოლიტიკების შესაბამისობას, ასევე ხელმძღვანელობის მხრიდან წარმოდგენილი სააღრიცხვო შეფასებებისა და განმარტებითი შენიშვნების მიზანშეწონილობას.
- გამოგვაქვს დასკვნა ხელმძღვანელობის მიერ მოქმედი საწარმოს საბუღალტრო საფუძვლების გამოყენების მიზანშეწონილობის შესახებ, ასევე მიღებული აუდიტორული მტკიცებულებების საფუძველზე ვასკვნით, აქვს თუ არა ადგილი არსებით გაურკვევლობებს ისეთ მოვლენებსა და ვითარებებთან მიმართებაში, რომლებმაც შესაძლოა ეჭვქვეშ დააყენოს კომპანიის უნარი განაგრძოს ფუნქციონირება როგორც მოქმედმა საწარმომ. თუ ჩვენ დავასკვნით, რომ ადგილი აქვს არსებით გაურკვევლობას, ჩვენს აუდიტორთა დასკვნაში ყურადღება უნდა გავამახვილოთ შესაბამის ინფორმაციაზე ფინანსურ ანგარიშგებაში, ან, თუ შესაბამისი განმარტებითი შენიშვნა არაადეკვატური იქნება, შევცვალოთ ჩვენი დასკვნა. ჩვენი მსჯელობები ეფუძნება ჩვენი აუდიტორთა დასკვნის შედგენის თარიღამდე მიღებულ აუდიტორულ მტკიცებულებებს. ამასთან, მომავალში წარმოშობილმა მოვლენებმა და შექმნილმა ვითარებებმა, შესაძლოა გავლენა იქონიოს კომპანიის უნარზე განაგრძოს ფუნქციონირება, როგორც მოქმედმა საწარმომ.

შპს „ლუკოილ-ჯორჯია“

დამოუკიდებელ აუდიტორთა დასკვნა
გვერდი 3

— ვაფასებთ ფინანსური ანგარიშგების სრულად წარდგენას, მის სტრუქტურას და შინაარსს, მათ შორის განმარტებით შენიშვნებს და იმას, წარმოაჩენს თუ არა ფინანსური ანგარიშგება ძირითად გარიგებებსა და მოვლენებს ისეთი ფორმით, რომ უზრუნველყოფილ იქნას მთლიანი დოკუმენტის კეთილსინდისიერად წარდგენა.

სხვა მრავალ საკითხთან ერთად, მმართველობაზე პასუხისმგებელ პირებს გავუზიარებთ ინფორმაციას აუდიტის მასშტაბისა და ვადების, ასევე მნიშვნელოვანი აუდიტორული მსჯელობების შესახებ, მათ შორის ჩვენს მიერ აუდიტის პროცესში აღმოჩენილი შიდა კონტროლის მექანიზმებთან დაკავშირებული ნებისმიერი მნიშვნელოვანი ხარვეზის შესახებ.

პარტნიორი აუდიტისა, რომლის შედეგადაც მოცემული დამოუკიდებელ აუდიტორთა დასკვნა გაიცა, არის:

კარენ საფარიანი

შპს „KPMG Georgia“

5 ივნისი, 2020 წელი

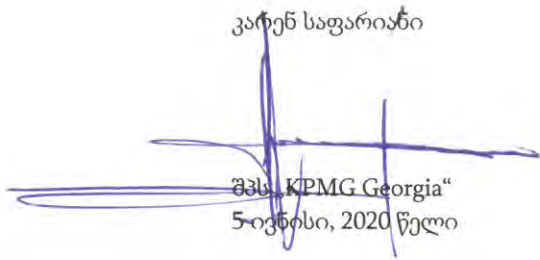
შპს „ლუკოილ-ჯორჯია“
დამოუკიდებელ აუდიტორთა დასკვნა
გვერდი 3

— ვაფასებთ ფინანსური ანგარიშგების სრულად წარდგენას, მის სტრუქტურას და შინაარსს, მათ შორის განმარტებით შენიშვნებს და იმას, წარმოაჩენს თუ არა ფინანსური ანგარიშგება ძირითად გარიგებებსა და მოვლენებს ისეთი ფორმით, რომ უზრუნველყოფილ იქნას მთლიანი დოკუმენტის კეთილსინდისიერად წარდგენა.

სხვა მრავალ საკითხთან ერთად, მმართველობაზე პასუხისმგებელ პირებს გავუზიარებთ ინფორმაციას აუდიტის მასშტაბისა და ვადების, ასევე მნიშვნელოვანი აუდიტორული მსჯელობების შესახებ, მათ შორის ჩვენს მიერ აუდიტის პროცესში აღმოჩენილი შიდა კონტროლის მექანიზმებთან დაკავშირებული ნებისმიერი მნიშვნელოვანი ხარვეზის შესახებ.

პარტნიორი აუდიტისა, რომლის შედეგადაც მოცემული დამოუკიდებელ აუდიტორთა დასკვნა გაიცა, არის:

კარენ საფარიანი

შპს „KPMG Georgia“
5 ივნისი, 2020 წელი

'000 ლარი	შენიშვნა	31 დეკემბერი 2019	31 დეკემბერი 2018*
აქტივები			
ძირითადი საშუალებები	9	19,326	22,844
არამატერიალური აქტივები		28	33
აქტივები გამოყენების უფლებით		3,156	-
გრძელვადიანი აქტივები		22,510	22,877
მარაგები	10	20,494	24,182
მიმდინარე საგადასახადო აქტივები		9	128
სავაჭრო მოთხოვნები	11	12,954	11,051
ავანსები და სხვა მოთხოვნები		1,569	540
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	12	8,169	5,568
მიმდინარე აქტივები		43,195	41,469
სულ აქტივები		65,705	64,346
კაპიტალი	13		
საწესდებო კაპიტალი		55,359	55,359
დამატებით გადახდილი კაპიტალი		313	313
დაგროვილი ზარალი		(48,559)	(45,322)
სულ კაპიტალი		7,113	10,350
ვალდებულებები			
საიჯარო ვალდებულება	16	692	-
გრძელვადიანი ვალდებულებები		692	-
სესხები და კრედიტები	15	27,425	25,426
საიჯარო ვალდებულება	16	2,960	-
მიღებული ავანსები	17	5,335	5,769
სავაჭრო და სხვა ვალდებულებები	18	18,893	20,546
ანარიცხები	19	3,287	2,255
მიმდინარე ვალდებულებები		57,900	53,996
სულ ვალდებულებები		58,592	53,996
სულ კაპიტალი და ვალდებულებები		65,705	64,346

*კომპანიამ თავდაპირველად ფასს 16 2019 წლის 1 იანვრიდან გამოიყენა, მოდიფიცირებული რეტროსპექტული მიდგომის გამოყენებით. გადასვლის შერჩეული მეთოდის ფარგლებში, შესაძარისი ინფორმაცია არ არის გადაანგარიშებული, იხილეთ შენიშვნა 5.

ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგება წაკითხულ უნდა იქნას მასზე დართულ განმარტებით შენიშვნებთან ერთად, რომლებიც ანგარიშგების განუყოფელ ნაწილს წარმოადგენენ და განთავსებულია წინამდებარე ფინანსური ანგარიშგების 10 - 48 გვერდებზე.

შპს „ლუკოილ-ჯორჯია“
2019 წლის მოგების ან ზარალის და სხვა სრული შემოსავლის ანგარიშგება

‘000 ლარი	შენიშვნა	2019	2018*
შემოსავალი	6	248,112	332,340
ხარჯები და სხვა დაქვითვები			
ნავთობქიმიკატების და			
ნავთობპროდუქტების შეძენა		(223,039)	(317,828)
ხელფასები		(5,988)	(6,005)
ცვეთა და ამორტიზაცია		(7,355)	(1,531)
ტრანსპორტირების ხარჯები		(1,035)	(2,571)
გაუფასურების ზარალი სავაჭრო			
მოთხოვნებზე	20(b)	(502)	(3,143)
სხვა საოპერაციო ხარჯები	7	(6,350)	(10,238)
		(244,269)	(341,316)
საოპერაციო საქმიანობის შედეგები		3,843	(8,976)
ფინანსური შემოსავალი	8	187	137
ფინანსური ხარჯები	8	(7,555)	(4,092)
სხვა არასაოპერაციო შემოსავალი		578	235
სხვა არასაოპერაციო ხარჯები		(290)	(885)
		(7,080)	(4,605)
ზარალი მოგების გადასახადით დაბეგვრამდე		(3,237)	(13,581)
მოგების გადასახადი		-	-
ზარალი და სულ სრული ზარალი წლის			
განმავლობაში		(3,237)	(13,581)

*კომპანიამ თავდაპირველად ფასს 16 2019 წლის 1 იანვრიდან გამოიყენა, მოდიფიცირებული რეტროსპექტული მიდგომის გამოყენებით. გადასვლის შერჩეული მეთოდის ფარგლებში, შესადარისი ინფორმაცია არ არის გადაანგარიშებული, იხილეთ შენიშვნა 5.

წინამდებარე ფინანსური ანგარიშგება დამოწმებულია ხელმძღვანელობის მიერ 2020 წლის 5 ივნისს და მისი სახელით დოკუმენტზე ხელს აწერს:

მიხაილო ჯუროვიჩი
დირექტორი

მოგების ან ზარალის და სხვა სრული შემოსავლის ანგარიშგება წაკითხულ უნდა იქნას მასზე დართულ განმარტებით შენიშვნებთან ერთად, რომლებიც ანგარიშგების განუყოფელ ნაწილს წარმოადგენენ და წარმოდგენილია წინამდებარე ფინანსური ანგარიშგების 10 - 48 გვერდებზე.

შპს „ლუკოილ-ჯორჯია“
2019 წლის მოგების ან ზარალის და სხვა სრული შემოსავლის ანგარიშგება

'000 ლარი	შენიშვნა	2019	2018*
შემოსავალი	6	248,112	332,340
ხარჯები და სხვა დაქვითვები			
ნავთობქიმიკატების და		(223,039)	(317,828)
ნავთობპროდუქტების შეძენა		(5,988)	(6,005)
ხელფასები		(7,355)	(1,531)
ცვეთა და ამორტიზაცია		(1,035)	(2,571)
ტრანსპორტირების ხარჯები			
გაუფასურების ზარალი სავაჭრო		(502)	(3,143)
მოთხოვნებზე	20(b)	(6,350)	(10,238)
სხვა საოპერაციო ხარჯები	7	(244,269)	(341,316)
საოპერაციო საქმიანობის შედეგები		3,843	(8,976)
ფინანსური შემოსავალი	8	187	137
ფინანსური ხარჯები	8	(7,555)	(4,092)
სხვა არასაოპერაციო შემოსავალი		578	235
სხვა არასაოპერაციო ხარჯები		(290)	(885)
		(7,080)	(4,605)
ზარალი მოგების გადასახადით დაბეგრამდე		(3,237)	(13,581)
მოგების გადასახადი		-	-
ზარალი და სულ სრული ზარალი წლის		(3,237)	(13,581)
განმავლობაში			

*კომპანიამ თავდაპირველად ფასს 16 2019 წლის 1 იანვრიდან გამოიყენა, მოდიფიცირებული რეტროსპექტული მიდგომის გამოყენებით. გადასვლის შერჩეული მეთოდის ფარგლებში, შესადარისი ინფორმაცია არ არის გადანგარიშებული, იხილეთ შენიშვნა 5.

წინამდებარე ფინანსური ანგარიშგება დამოწმებულია ხელმძღვანელობის მიერ 2020 წლის 5 ივნისს და მისი სახელით დოკუმენტზე ხელს აწერს:

მიხაილო ჯუროვიჩი
 დირექტორი

მოგების ან ზარალის და სხვა სრული შემოსავლის ანგარიშგება წაკითხულ უნდა იქნას მასზე დართულ განმარტებით შენიშვნებთან ერთად, რომლებიც ანგარიშგების განუყოფელ ნაწილს წარმოადგენენ და წარმოდგენილია წინამდებარე ფინანსური ანგარიშგების 10 - 48 გვერდებზე.

'000 ლარი	საწესდებო კაპიტალი	დამატებით გადახდილი კაპიტალი	აკუმულირებული ზარალი	სულ კაპიტალი
ნაშთი 2018 წლის 1 იანვარს	6,297	811	(31,741)	(24,633)
სულ სრული შემოსავალი				
წლის ზარალი	-	-	(13,581)	(13,581)
სულ სრული ზარალი წლის განმავლობაში	-	-	(13,581)	(13,581)
ოპერაციები კომპანიის მესაკუთრებთან				
მშობელი კომპანიის შენატანი	49,062	-	-	49,062
დამატებით გადახდილი კაპიტალის აღდგენა	-	(498)	-	(498)
სულ ოპერაციები კომპანიის მესაკუთრებთან	49,062	(498)	-	48,564
ნაშთი 2018 წლის 31 დეკემბერს	55,359	313	(45,322)	10,350
 ნაშთი 2019 წლის 1 იანვარს*	 55,359	 313	 (45,322)	 10,350
სულ სრული ზარალი				
წლის ზარალი	-	-	(3,237)	(3,237)
სულ სრული ზარალი წლის განმავლობაში	-	-	(3,237)	(3,237)
ნაშთი 2019 წლის 31 დეკემბერს	55,359	313	(48,559)	7,113

*კომპანიამ თავდაპირველად ფასს 16 2019 წლის 1 იანვრიდან გამოიყენა, მოდიფიცირებული რეტროსპექტული მიდგომის გამოყენებით. გადასვლის შერჩეული მეთოდის ფარგლებში, შესადარისი ინფორმაცია არ არის გადაანგარიშებული, იხილეთ შენიშვნა 5.

კაპიტალში ცვლილებების ანგარიშგება წაკითხულ უნდა იქნას მასზე დართულ განმარტებით შენიშვნებთან ერთად, რომლებიც ანგარიშგების განუყოფელ ნაწილს წარმოადგენენ და წარმოდგენილია წინამდებარე ფინანსური ანგარიშგების 10 - 48 გვერდებზე.

‘000 ლარი	შენიშვნა	2019	2018
ფულადი ნაკადები საოპერაციო საქმიანობებიდან			
წლის ზარალი		(3,237)	(13,581)
<i>კორექტირებები:</i>			
ვეთა და ამორტიზაცია		7,355	1,531
სოგება ძირითადი საშუალებების გაყიდვიდან		(14)	(1)
წმინდა ფინანსური ხარჯები	8	7,368	3,955
გაუფასურების ზარალი სავაჭრო მოთხოვნებზე	20(b)	502	3,143
		11,974	(4,953)
<i>ცვლილებები:</i>			
მარაგებში		3,688	3,701
სავაჭრო მოთხოვნებში		(2,332)	2,858
ავანსებში და სხვა მოთხოვნებში		(1,029)	(539)
მიმდინარე საგადასახადო აქტივებში		119	179
მიღებულ ავანსებში		(434)	336
სავაჭრო და სხვა ვალდებულებებში		(5,373)	(974)
ანარიცხებში		917	1,844
საოპერაციო საქმიანობიდან მიღებული ფულადი ნაკადები პროცენტის გადახდამდე		7,530	2,452
გადახდილი პროცენტი		(1,105)	(2,120)
საოპერაციო საქმიანობიდან მიღებული წმინდა ფულადი სახსრები		6,425	332
ფულადი ნაკადები საინვესტიციო საქმიანობებიდან			
ჰონაგები ძირითადი საშუალებების აყიდვიდან		14	2
მიღებული პროცენტი		187	137
ძირითადი საშუალებების შეძენა	9	(1,385)	(1,834)
საინვესტიციო საქმიანობაში გამოყენებული წმინდა ფულადი სახსრები		(1,184)	(1,695)
ფულადი ნაკადები ფინანსური საქმიანობიდან			
ამონაგები სესხებიდან	15(b)	26,505	1,336
სესხების დაფარვა	15(b)	(26,505)	(51,112)
საიჯარო ვალდებულებების დაფარვა	16	(2,586)	-
მშობელი კომპანიის შენატანი	15(b)	-	49,062
ფინანსურ საქმიანობაში გამოყენებული წმინდა ფულადი სახსრები		(2,586)	(714)
წმინდა ზრდა (კლება) ფულად სახსრებსა და მათ ეკვივალენტებში		2,655	(2,077)
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები 1 იანვარს		5,568	7,692
გაცვლით კურსის ცვლილების გავლენა ფულად სახსრებსა და მათ ეკვივალენტებზე		(54)	(47)
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები 31 დეკემბერს	12	8,169	5,568

*კომპანიამ თავდაპირველად ფასს 16 2019 წლის 1 იანვრიდან გამოიყენა, მოდიფიცირებული რეტროსპექტული მიდგომის გამოყენებით. გადასვლის შერჩეული მეთოდის ფარგლებში, შესაძარისი ინფორმაცია არ არის გადაანგარიშებული, იხილეთ შენიშვნა 5.

ფულადი სახსრების მოძრაობის ანგარიშგება წაკითხულ უნდა იქნას მასზე დართულ განმარტებით შენიშვნებთან ერთად, რომლებიც ანგარიშგების განუყოფელ ნაწილს წარმოადგენენ და წარმოდგენილია წინამდებარე ფინანსური ანგარიშგების 10 - 48 გვერდებზე.

შენიშვნა	გვერდი	შენიშვნა	გვერდი
1. ზოგადი ინფორმაცია	11	14. კაპიტალის მართვა	20
2. მომზადების საფუძველი	11	15. სესხები და კრედიტები	20
3. სამუშაო და წარსადგენი ვალუტა	12	16. იჯარები	22
4. მსჯელობების, შეფასებებისა და დაშვებების გამოყენება	12	17. მიღებული ავანსები	23
5. ცვლილებები მნიშვნელოვან სააღრიცხვო პოლიტიკებში	13	18. სავაჭრო და სხვა ვალდებულებები	23
6. შემოსავალი	15	19. ანარიცხები	23
7. სხვა საოპერაციო ხარჯები	17	20. სამართლიანი ღირებულებები და რისკის მართვა	24
8. ფინანსური შემოსავალი და ფინანსური ხარჯები	18	21. პირობითი ვალდებულებები	31
9. ძირითადი საშუალებები	18	22. ოპერაციები დაკავშირებულ მხარეებთან	32
10. მარაგები	19	23. შეფასების საფუძველი	33
11. სავაჭრო მოთხოვნები	19	24. შემდგომი მოვლენები	34
12. ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	19	25. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკები	35
13. კაპიტალი	19	26. ახალი სტანდარტები და ინტერპრეტაციები, რომლებიც ჯერ არ არის ძალაში შესული	48

1 ზოგადი ინფორმაცია

(a) საქართველოს ბიზნეს გარემო

კომპანიის საქმიანობა ხორციელდება საქართველოში, შესაბამისად მასზე ზემოქმედებს საქართველოში მოქმედი ეკონომიკური ფაქტორები და ფინანსური ბაზრები, რომლებიც განვითარებადი ბაზრის თვისებებით ხასიათდება. საკანონმდებლო, საგადასახადო და მარეგულირებელი ნორმები განაგრძობენ განვითარებას, თუმცა ისინი ექვემდებარებიან განსხვავებულ ინტერპრეტაციებს და განიცდიან ხშირ ცვლილებებს, რაც სხვა საკანონმდებლო სირთულეებთან ერთად, საქართველოში მოქმედი ორგანიზაციებისთვის გარკვეულ გამოწვევებს წარმოადგენს. წინამდებარე ფინანსური ანგარიშგება ასახავს ხელმძღვანელობის მიერ საქართველოს ბიზნეს გარემოს გავლენის შეფასებას კომპანიის ოპერაციებსა და ფინანსურ მდგომარეობაზე. მომავალი ბიზნეს გარემო შეიძლება განსხვავდებოდეს ხელმძღვანელობის შეფასებებისაგან.

(b) ორგანიზაცია და ოპერაციები

შპს „ლუკოილ-ჯორჯია“ (შემდგომში „კომპანია“) ქართული შეზღუდული პასუხისმგებლობის საზოგადოებაა საქართველოს სამოქალაქო კოდექსის შესაბამისად და მისი სარეგისტრაციო ნომერია: 5a/4-3201.

კომპანიის რეგისტრირებული მისამართია: მდინარე მტკვრის მარჯვენა სანაპირო, გოთუას ქუჩის მიმდებარე ტერიტორია, თბილისი, საქართველო.

კომპანიის ძირითად საქმიანობას წარმოადგენს ნავთობის და ნავთობპროდუქტების საბითუმო და საცალო ვაჭრობა ბენზინ-გასამართ სადგურებსა და ნავთობის ბაზებზე, რომლებიც, ძირითადად, ქალაქ თბილისშია განთავსებული. პროდუქტების რეალიზაცია, ძირითადად, საქართველოში ხორციელდება.

კომპანიის მფლობელი კომპანია არის „Lukoil Europe Holding B.V“ (შემდგომში „მშობელი კომპანია“). კომპანიის დაფინანსების უმეტესობა და საკრედიტო ვალდებულებები დაკავშირებულია „Lukoil Public Joint Stock Company“-ის მმართველობის ქვეშ მყოფ ჯგუფთან (შემდგომში „აქციონერთა ჯგუფი“). შედეგად, კომპანია ეკონომიკურად არის დამოკიდებული აქციონერთა ჯგუფზე. ამასთან, კომპანიის საქმიანობები მჭიდროდ უკავშირდება აქციონერთა ჯგუფის მოთხოვნებს და კომპანიის მიერ გაწეული მომსახურებების ფასწარმოქმნას ის ახორციელებს აქციონერთა ჯგუფში შემავალ სხვა კომპანიებთან ერთად. ოპერაციები დაკავშირებულ მხარეებთან განხილულია 22-ე შენიშვნაში.

2. მომზადების საფუძველი

შესაბამისობა

წინამდებარე ფინანსური ანგარიშგება მომზადებულია ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტებთან („ფასს“) სრულ შესაბამისობაში.

ეს არის კომპანიის პირველი წლიური ფინანსური ანგარიშგების ნაკრები სადაც გამოყენებულია ფასს 16 „იჯარები“. დაკავშირებული ცვლილებები მნიშვნელოვან სააღრიცხვო პოლიტიკებში აღწერილია მე-5 შენიშვნაში.

3. სამუშაო და წარსადგენი ვალუტა

საქართველოს ეროვნულ ვალუტას ლარი წარმოადგენს, რომელიც კომპანიის სამუშაო ვალუტაა, რომელშიც წინამდებარე ფინანსური ანგარიშგება არის წარმოდგენილი. ლარში წარმოდგენილი ყველა ფინანსური ინფორმაცია დამრგვალებულია უახლოეს ათასამდე, გარდა სხვაგვარად მითითებული შემთხვევებისა.

4. მსჯელობების, შეფასებებისა და დაშვებების გამოყენება

„ფას“-თან შესაბამისი ფინანსური ანგარიშგების მომზადება ხელმძღვანელობისგან მოითხოვს მსჯელობებს, შეფასებებს და დაშვებებს, რომლებიც გავლენას ახდენენ სააღრიცხვო პოლიტიკაზე და წარმოდგენილი აქტივების, ვალდებულებების, შემოსავლებისა და ხარჯების ოდენობაზე. ფაქტობრივი შედეგები შეიძლება განსხვავდებოდეს აღნიშნული შეფასებებისგან.

სააღრიცხვო შეფასებების და ძირითადი დაშვებების გადახედვა მუდმივად ხორციელდება. სააღრიცხვო შეფასებების გადახედვის შედეგად გამოწვეული ცვლილებები, აღიარდება იმ პერიოდში, როდესაც მოხდა მათი გადახედვა და ნებისმიერ შემდგომ პერიოდში, რომელზედაც მათ ექნებათ გავლენა.

ინფორმაცია სააღრიცხვო პოლიტიკების გამოყენების ისეთ კრიტიკულ მსჯელობებზე რომლებსაც მნიშვნელოვანი გავლენა აქვთ ფინანსურ ანგარიშგებაში აღიარებულ თანხებზე მოცემულია შემდეგ შენიშვნებში:

- შენიშვნა 1(b) – აქციონერთა ჯგუფზე დამოკიდებულება;
- შენიშვნა 6(a) – დადგენა იმისა მოქმედებს თუ არა კომპანია გარიგებაში როგორც აგენტი და არა როგორც პრინციპალი; და
- შენიშვნა 20(b)(ii) – სავაჭრო მოთხოვნების რეზერვები.

ვარაუდებთან და დაშვებებთან დაკავშირებულ გაურკვევლობებზე ინფორმაცია, რომლებიც მომდევნო ფინანსური წლის განმავლობაში არსებითი ცვლილებების განხორციელების მნიშვნელოვანი რისკის მატარებელია, მოცემულია შემდეგ შენიშვნაში: შენიშვნა 21 – პირობითი ვალდებულებები.

სამართლიანი ღირებულებების შეფასება

კომპანიის რიგი სააღრიცხვო პოლიტიკები და ახსნა-განმარტებები მოითხოვს სამართლიანი ღირებულებების განსაზღვრას როგორც ფინანსური ისე არაფინანსური აქტივებისთვის და ვალდებულებებისთვის.

აქტივის ან ვალდებულების სამართლიანი ღირებულების შეფასებისას, „კომპანია“ შეძლებისდაგვარად იყენებს ბაზრის დაკვირვებად მონაცემებს. სამართლიანი ღირებულება დაჯგუფებულია სხვადასხვა დონეების მიხედვით, სამართლიანი ღირებულების იერარქიაში იმ მონაცემების საფუძველზე, რომლებიც გამოყენებულია შეფასების მეთოდოლოგიაში შემდეგი სახით:

- *დონე 1:* კოტირებული საბაზრო ფასი (დაუკორექტირებელი) აქტიურ ბაზარზე მსგავსი აქტივებისა და ვალდებულებებისთვის.
- *დონე 2:* შემავალი მონაცემები გარდა იმისა, რაც შესულია პირველ დონეში და რომლებიც ხელმისაწვდომია აქტივისა და ვალდებულებისთვის, როგორც პირდაპირ (მაგ. ფასები), ასევე ირიბად (მაგ. ფასებისგან წარმოებული).
- *დონე 3:* მონაცემები აქტივისა და ვალდებულებისთვის, რომლებიც არ ეფუძნება დაკვირვებად საბაზრო მონაცემებს (არადაკვირვებადი მონაცემები).

იმ შემთხვევაში, როდესაც აქტივის ან ვალდებულების სამართლიანი ღირებულების შესაფასებლად გამოყენებული მონაცემების დაჯგუფება შესაძლოა სამართლიანი ღირებულების სხვადასხვა დონეებში, მაშინ სამართლიანი ღირებულების შეფასების დაჯგუფება ხდება მთლიანობაში, სამართლიანი ღირებულების იერარქიის იმავე დონეში, რომელშიც ყველაზე დაბალი დონის მონაცემებია, რაც მნიშვნელოვანია მთლიანი შეფასებისთვის.

კომპანია სამართლიანი ღირებულების იერარქიის დონეებს შორის გადასვლებს აღიარებს იმ საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს როდესაც ცვლილებას ჰქონდა ადგილი.

სამართლიანი ღირებულების შეფასებისას გაკეთებული დაშვებების შესახებ დამატებითი ინფორმაცია წარმოდგენილია შენიშვნაში 20 - სამართლიანი ღირებულება და რისკების მართვა.

5. ცვლილებები მნიშვნელოვან სააღრიცხვო პოლიტიკებში

გარდა ქვემოთ წარმოდგენილი ცვლილებებისა, კომპანია თანმიმდევრულად იყენებდა სააღრიცხვო პოლიტიკებს წინამდებარე ფინანსურ ანგარიშგებაში წარმოდგენილ ყველა პერიოდთან მიმართებაში.

ფასს 16

კომპანიამ თავდაპირველად ფასს 16 2019 წლის 1 იანვრიდან გამოიყენა.

ფასს 16-ს შემოაქვს ერთიანი, საბალანსო იჯარების აღრიცხვის მოდელი მოიჯარეებისთვის. შედეგად, კომპანია როგორც მოიჯარე აღიარებს აქტივებს გამოყენების უფლებით, რაც ასახავს მის უფლებას გამოიყენოს აღნიშნული აქტივები და საიჯარო ვალდებულებებს, რაც ასახავს მის ვალდებულებას განახორციელოს საიჯარო გადახდები. მეიჯარეს ანგარიშგება რჩება მსგავსი ადრე გამოყენებული სააღრიცხვო პოლიტიკებისა. კომპანიამ გამოიყენა ფასს 16 მოდიფიცირებული რეტროსპექტული მიდგომის გამოყენებით და აქტივი გამოყენების უფლებით შეაფასა საიჯარო ვალდებულების ტოლი ოდენობით (კორექტირებული ავანსებით და დარიცხვებით). შესაბამისად, 2018 წლისთვის წარმოდგენილი შესადარისი ინფორმაცია არ ყოფილა გადაანგარიშებული - ანუ წარმოდგენილია ადრე აღრიცხულის შესაბამისად, ბასს 17-ის და დაკავშირებული ინტერპრეტაციების ფარგლებში. სააღრიცხვო პოლიტიკების ცვლილებების დეტალები განმარტებულია ქვემოთ. დამატებით, ფასს 16-ის ახსნა-განმარტების მოთხოვნები ზოგადად არ ყოფილა გამოყენებული შესადარისი ინფორმაციაზე.

(a) იჯარის განმარტება

ადრე, კომპანია ხელშეკრულების დადებისას განსაზღვრავდა იყო თუ არა ან შეიცავდა თუ არა გარიგება იჯარას ბასს 17 იჯარების და ფასიკ 4 როგორ განვსაზღვროთ შეიცავს თუ არა გარიგება იჯარას - ფარგლებში. კომპანია ამჟამად აფასებს არის თუ არა ან შეიცავს თუ არა ხელშეკრულება იჯარას იჯარის ახალი განმარტების მიხედვით, როგორც წარმოდგენილია შენიშვნაში 25(1).

ფასს 16-ზე გადასვლისას, კომპანიამ გარიგებების იჯარებად კლასიფიკაციისთვის პრაქტიკული მიზანშეწონილობის გამოყენება აირჩია. კომპანიამ ფასს 16 მხოლოდ ადრე იჯარებად კლასიფიცირებულ ხელშეკრულებებთან მიმართებაში გამოიყენა. ხელშეკრულებები რომლებიც არ იყო კლასიფიცირებული იჯარებად ბასს 17-ის და ფასიკ 4-ის ფარგლებში არ ყოფილა გადაფასებული იჯარის არსებობაზე ფასს 16-ის ფარგლებში. მაშასადამე, იჯარის განმარტება ფასს 16-ის ფარგლებში გამოყენებულ იქნა მხოლოდ 2019 წლის 1 იანვრის შემდეგ დადებულ ან შეცვლილ ხელშეკრულებებზე.

(b) როგორც მოიჯარე

კომპანიის საიჯარო ხელშეკრულებები ძირითადად უკავშირდება საოფისე სივრცეების, სალაროების და სლოტ აპარატების იჯარებს.

კომპანია ადრე იჯარებს საოპერაციო იჯარების სახით აკლასიფიცირებდა მისი შეფასების მიხედვით გადასცემდა თუ არა იჯარა კომპანიას შესაბამისი აქტივის მფლობელობის არსებითად ყველა რისკსა და ანაზღაურებას. ფასს 16-ის ფარგლებში, კომპანია აღნიშნული იჯარების უმეტესობისთვის აღიარებს აქტივებს გამოყენების უფლებით და საიჯარო ვალდებულებებს - ანუ აღნიშნული იჯარები არის საბალანსო.

ორივე, აქტივები გამოყენების უფლებით და ასევე დაკავშირებული საიჯარო ვალდებულებები ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში წარმოდგენილია ცალკე ერთეულების სახით.

იჯარების ვადიანობის ანალიზი განმარტებულია 20(b)(iii) შენიშვნაში.

(i) ბასს 17-ის ფარგლებში საოპერაციო იჯარებად კლასიფიცირებული იჯარები

ადრე, კომპანია ქონების იჯარებს, ბასს 17-ის ფარგლებში, საოპერაციო იჯარებად აკლასიფიცირებდა. კომპანია აღიარებს აქტივს გამოყენების უფლებით და შესაბამის საიჯარო ვალდებულებას ფასს 16-ის მიხედვით, გრძელვადიანი ხელშეკრულებებისთვის. რადგან ხელმძღვანელობა იყენებს მსჯელობას ეფექტური საიჯარო პირობების განსაზღვრისთვის, ფასს 16-ის მიზნებისთვის გამოყენებული საიჯარო პირობები შეიძლება განსხვავდებოდეს სახელშეკრულებო მინიმალური საიჯარო პერიოდებისგან.

აღნიშნული იჯარებისთვის, ფასს 16-ზე გადასვლისას, საიჯარო ვალდებულებები შეფასდა დარჩენილი საიჯარო გადახდების მიმდინარე ღირებულებით, დისკონტირებული კომპანიის 2019 წლის 1 იანვარს არსებული მზარდი სასესხო განაკვეთით. აქტივები გამოყენების უფლებით ფასდება საიჯარო ვალდებულების ტოლი ოდენობით, კორექტირებული ნებისმიერი წინასწარ გადახდილი ან დარიცხული საიჯარო გადახდების ოდენობით.

კომპანია იყენებს რიგ პრაქტიკულ მიზანშეწონილობას ფასს 16-ის ადრე ბასს 17-ის ფარგლებში საოპერაციო იჯარებად კლასიფიცირებულ იჯარებთან მიმართებაში. კერძოდ, კომპანია:

- არ აღიარებს აქტივებს გამოყენების უფლებით და ვალდებულებებს იჯარებისთვის, რომლებისთვისაც საიჯარო ვადა თავდაპირველი გამოყენების თარიღიდან 12-თვიანი პერიოდის განმავლობაში მთავრდება;
- არ აღიარებს აქტივებს გამოყენების უფლებით და ვალდებულებებს დაბალი ღირებულების მქონე აქტივების იჯარებისთვის.

(c) გავლენა ფინანსურ ანგარიშგებაზე

(i) გავლენა გადასვლისას

ფასს 16-ზე გადასვლისას, კომპანიამ საიჯარო ვალდებულების ტოლი ოდენობით აღიარა დამატებითი აქტივები გამოყენების უფლებით. გავლენა გადასვლისას შეჯამებულია ქვემოთ:

‘000 ლარი

აქტივები გამოყენების უფლებით, წმინდა
საიჯარო ვალდებულებები

1 იანვარი 2019

5,228
(5,228)

საოპერაციო იჯარებად კლასიფიცირებული იჯარებისთვის საიჯარო ვალდებულებების შეფასებისას, კომპანიამ განახორციელა საიჯარო გადახდების დისკონტირება მისი 2019 წლის 1 იანვარს არსებული, მზარდი სასესხო განაკვეთის გამოყენებით. გამოყენებული საშუალო შეწონილი განაკვეთი არის 7% აშშ დოლარში დენომინირებული იჯარებისთვის.

‘000 ლარი	1 იანვარი 2019
საოპერაციო იჯარის ვალდებულებები 2018 წლის 31 დეკემბრისთვის, კომპანიის ფინანსურ ანგარიშგებაში ბასს 17-ით განმარტებულის ფარგლებში	1,225
დისკონტირებული 2019 წლის 1 იანვარს არსებული მზარდი სასესხო განაკვეთის გამოყენებით	1,145
– გონივრულად სარწმუნოა გახანგრძლივების შესაძლებლობების გამოყენება	4,083
2019 წლის 1 იანვრისთვის აღიარებული საიჯარო ვალდებულებები	5,228

6. შემოსავალი

(a) კლიენტებთან გაფორმებული ხელშეკრულებებიდან მიღებული შემოსავალი

‘000 ლარი	2019	2018
ნავთობქიმიკატების და ნავთობპროდუქტების გაყიდვები	247,918	331,050
ტრანსპორტირების მომსახურება და სხვა შემოსავალი*	194	1,290
	248,112	332,340

* სხვა შემოსავალი მოიცავს ნავთობქიმიკატების გაყიდვასთან დაკავშირებულ საკომისიოს 119 ათასი ლარის ოდენობით (2018: 269 ათასი ლარი), სადაც კომპანია გარიგებაში მოქმედებს როგორც აგენტი და არა როგორც პრინციპალი. ხელმძღვანელობა, აგენტსა და პრინციპალს შორის განსასხვავებლად ითვალისწინებს შემდეგ ფაქტორებს:

- კომპანიას არ აქვს ერთპიროვნული უფლებამოსილება გარიგებაში ფასწარმოქმნის სტრატეგიის დადგენაზე;
- კომპანია საქონელზე უფლებამოსილებას იძენს მხოლოდ დროის გარკვეული მომენტი, მანამ სანამ იურიდიული უფლებამოსილება გადაეცემა საბოლოო მომხმარებელს.

(b) კლიენტებთან გაფორმებული ხელშეკრულებებიდან მიღებული შემოსავლის დაშლა

შემდეგ ცხრილში კლიენტებთან გაფორმებული ხელშეკრულებებიდან მიღებული შემოსავალი ჩაშლილია ძირითადი გეოგრაფიული ბაზრების, ძირითადი შემოსავლის წყაროების და შემოსავლის აღიარების ვადების მიხედვით.

31 დეკემბრით დასრულებული წლისთვის

‘000 ლარი	2019	2018
ძირითადი გეოგრაფიული ბაზრები		
ადგილობრივი	247,993	332,071
უცხოური	119	269
	248,112	332,340
ძირითადი შემოსავლის წყაროები		
შემოსავალი საბითუმო გაყიდვებიდან	89,730	132,808
შემოსავალი საცალო გაყიდვებიდან*	158,263	199,263
შემოსავალი ტრანსპორტირების მომსახურებიდან	119	269
	248,112	332,340
შემოსავლის აღიარების ვადები		
დროის გარკვეულ მომენტში	247,993	332,071
გარკვეული დროის განმავლობაში	119	269
	248,112	332,340

* შემოსავალი საცალო გაყიდვებიდან მოიცავს 60,234 ათასი ლარის ოდენობით ნავთობქიმიკატების და ნავთობპროდუქტების გაყიდვებს ბარათების და კუპონების საშუალებით (2018: 68,679 ათასი ლარი).

(c) სახელშეკრულებო ნაშთები

შემდეგი ცხრილი ასახავს ინფორმაციას მოთხოვნებზე და სახელშეკრულებო ვალდებულებებზე კლიენტებთან გაფორმებული ხელშეკრულებებიდან.

'000 ლარი	შენიშვნა	31 დეკემბერი 2019	31 დეკემბერი 2018
სავაჭრო მოთხოვნები	11	12,954	11,051
მიღებული ავანსები	17	(5,335)	(5,769)

სახელშეკრულებო აქტივები, ძირითადად უკავშირდება საანგარიშგებო თარიღისთვის, კომპანიის მხრიდან კლიენტისთვის გაწეული (მაგრამ არა დარიცხული) მომსახურების სანაცვლოდ მოპოვებულ უფლებას ანაზღაურების მოთხოვნაზე. ბიზნესის ხასიათიდან გამომდინარე არ არსებობს სახელშეკრულებო აქტივები კლიენტებთან გაფორმებული ხელშეკრულებებიდან.

სახელშეკრულებო ვალდებულებები ძირითადად უკავშირდება კლიენტებისგან წინსწრებით მიღებულ ანაზღაურებას ბარათების და კუპონების უზრუნველყოფისთვის, რომლისთვისაც შემოსავალი აღიარდება მაშინ როდესაც კლიენტი გამოიყენებს ბარათებს ან კუპონებს კომპანიის ბენზინ-გასამართ სადგურებზე.

პერიოდის დასაწყისში ბარათების და კუპონების უზრუნველყოფისთვის მიღებულ ავანსებში აღიარებული 5,769 ათასი ლარი, 2019 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისთვის აღიარდა როგორც საცალო გაყიდვებიდან მიღებული შემოსავალი (2018: 5,433 ათასი ლარი) (იხილეთ შენიშვნა 17).

(d) ნაკისრი ვალდებულებების შესრულების და შემოსავლის აღიარების პოლიტიკები

შემოსავალი აღირიცხება კლიენტთან გაფორმებულ ხელშეკრულებაში მითითებული ოდენობის მიხედვით. კომპანია აღიარებს შემოსავალს, როდესაც ის გადასცემს კლიენტს უფლებებს საქონელზე ან მომსახურეობაზე.

მოცემული ცხრილი გვაწვდის ინფორმაციას კლიენტებთან გაფორმებული ხელშეკრულებების მიხედვით ნაკისრი ვალდებულებების დაკმაყოფილების ხარისხის და ვადების შესახებ, მნიშვნელოვანი გადახდის პირობების და დაკავშირებული შემოსავლის აღიარების პოლიტიკების ჩათვლით:

მომსახურების სახეობა	ნაკისრი ვალდებულებების დაკმაყოფილების ხარისხი და ვადები, მნიშვნელოვანი გადახდის პირობების ჩათვლით	შემოსავლის აღიარება ფასს 15-ის მიხედვით (ძალაშია 018 წლის 1 იანვრიდან)
ნავთობქიმიკატების და ნავთობპროდუქტების გაყიდვები	საცალო გაყიდვების შემთხვევაში, კლიენტზე საქონელი გაყიდვის ადგილას (POS) ბენზინ-გასამართ სადგურებზე იყიდება. ნაკისრი ვალდებულება სრულდება კომპანიის მიერ საქონელზე უფლებების კლიენტზე გადაცემის დროს საქონლის გაყიდვის ადგილას ფულადი სახსრების/საკრედიტო ბარათით გადახდის საპიწონედ ან ბარათების და კუპონების განაღდებათ. ამასთანავე, კომპანია იღებს შემოსავალს საბითუმო კლიენტებისგან. საქონელი გაყიდულია კლიენტებზე საქონლის გაყიდვის ადგილას პირდაპირ საწყობიდან. ნაკისრი ვალდებულება სრულდება კომპანიის მიერ	შემოსავალი აღიარდება დროის იმ მომენტში როდესაც საცალო ან საბითუმო კლიენტი ჩაიბარებს საქონელს საქონლის გაყიდვის ადგილას (POS). კომპანია შემოსავლად აღიარებს გარიგების ფასის ოდენობას, რაც გამორიცხავს მესამე მხარეების სახელით შეგროვებულ თანხებს. შემოსავალი არის გაყიდვების ღირებულება გაყიდვებთან დაკავშირებული ფასდაკლებების და შეღავათების, დამატებითი

მომსახურების სახეობა	ნაკისრი ვალდებულებების დაკმაყოფილების ხარისხი და ვადები, მნიშვნელოვანი გადახდის პირობების ჩათვლით	შემოსავლის აღიარება ფასს 15-ის მიხედვით (ძალაშია 018 წლის 1 იანვრიდან)
	საქონელზე უფლებების კლიენტზე გადაცემის დროს საქონლის გაყიდვის ადგილას გაყიდვის ინვოისის გაცემის საფუძველზე. ბარათებით და კუპონით გაყიდვებს არ გააჩნიათ მნიშვნელოვანი ფინანსური კომპონენტი.	ღირებულების გადასახადის და სხვა გაყიდვებთან დაკავშირებული გადასახადების გამოკლებით.
ნავთობქიმიკატების და ნავთობპროდუქტების გაყიდვები ბარათების და კუპონების საშუალებით	ამასთანავე, კომპანიას აქვს ბარათების და კუპონების გაყიდვიდან მიღებული საცალო შემოსავალი. თავდაპირველად, ბარათები და კუპონები იბეჭდება კომპანიის წარმომადგენლის მიერ, შემდგომ ისინი იყიდება კლიენტებზე და აღიარდება შესაბამისი ავანსები. ნაკისრი ვალდებულება სრულდება კომპანიის მიერ საქონელზე უფლებების კლიენტზე გადაცემის დროს, საქონლის გაყიდვის ადგილზე ბარათებზე ან კუპონებზე არსებული ნაშთების გამოყენების საპირწონედ.	შემოსავალი აღიარდება დროის იმ მომენტში როდესაც საცალო ან საბითუმო მომხმარებელი ჩაიბარებს საქონელს საქონლის გაყიდვის ადგილას. კომპანია შემოსავალს აღიარებს გარიგების ფასის ოდენობით რაც გამორიცხავს მესამე მხარეების სახელით შეგროვებულ ოდენობებს. შემოსავალი წარმოადგენს გაყიდვების ღირებულებას გაყიდვებთან დაკავშირებული ფასდაკლებების და შეღავათების, დამატებითი ღირებულების გადასახადის და სხვა გაყიდვებთან დაკავშირებული გადასახადების გამოკლებით.
სააგენტოს გაყიდვები	კომპანია შემოსავალს იღებს მაშინ როდესაც ის მოქმედებს როგორც აგენტი მომწოდებელსა და საბოლოო მომხმარებელს შორის ნავთობქიმიკატების გაყიდვის ოპერაციაში.	შემოსავალი აღიარდება გარკვეული დროის განმავლობაში მომსახურების გაწევასთან ერთად.

7. სხვა საოპერაციო ხარჯები

'000 ლარი	2019	2018
ანარიცხი სამართლებრივი საქმის წარმოებაზე (შენიშვნა 19)	917	2,255
საწვავის შერევით გამოწვეული მარაგების დანაკარგი	849	-
საბანკო მომსახურების ხარჯი	599	668
კომუნალურები	583	643
საწვავი	515	265
პროფესიული მომსახურების საფასური	446	198
როიალტის საფასური	394	481
კომუნიკაციები	379	332
გადასახადები, მოგების გადასახადის გარდა	311	860
ქირა	237	3,097
საოფისე მარაგები	228	322
რემონტი და ტექნიკური მომსახურება	191	273
დაზღვევა	165	239
წარმომადგენლობითი და სამივლინებო ხარჯები	140	91
უსაფრთხოება	85	105
რეკლამა	60	48
სხვა	251	361
	6,350	10,238

პროფესიული მომსახურების საფასური მოიცავს აუდიტორული ფირმისთვის აუდიტორული მომსახურების გაწევისთვის გადახდილ თანხას 124 ათასი ლარის ოდენობით (2018: 124 ათასი ლარი) .

8. ფინანსური შემოსავალი და ფინანსური ხარჯები

‘000 ლარი	2019	2018
ადიარებული მოგებაში ან ზარალში		
საპროცენტო შემოსავალი საბანკო დეპოზიტებზე	187	137
ფინანსური შემოსავალი	187	137
უცხოური ვალუტის კონვერტაციით გამოწვეული წმინდა ზარალი	(5,959)	(1,958)
საპროცენტო ხარჯი ამორტიზირებული ღირებულებით შეფასებულ ფინანსურ ვალდებულებებზე	(1,292)	(2,134)
ფასს 16-ის ფარგლებში დარიცხული საპროცენტო ხარჯი	(304)	-
ფინანსური ხარჯები	(7,555)	(4,092)
მოგებაში ან ზარალში ადიარებული წმინდა ფინანსური ხარჯები	(7,368)	(3,955)

9. ძირითადი საშუალებები

‘000 ლარი	მიწა	შენობა- ნაგებობები	სანავთობე მოწყობილობები	სხვა	სულ
თვითღირებულება/დასაშვები					
საწყისი ღირებულება					
2018 წლის 1 იანვარს	11,200	19,496	4,620	1,560	36,876
შესყიდვები	245	1,380	50	159	1,834
გაყიდვები	-	-	(6)	(8)	(14)
2018 წლის 31 დეკემბერს	11,445	20,876	4,664	1,711	38,696
2019 წლის 1 იანვარს	11,445	20,876	4,664	1,711	38,696
შესყიდვები	34	779	99	473	1,385
გაყიდვები	-	(138)	(259)	(13)	(410)
2019 წლის 31 დეკემბერს	11,479	21,517	4,504	2,171	39,671
დაგროვილი ცვეთა					
2018 წლის 1 იანვარს	-	(11,845)	(947)	(1,548)	(14,340)
ცვეთის დარიცხვა	-	(965)	(458)	(102)	(1,525)
გაყიდვები	-	-	5	8	13
2018 წლის 31 დეკემბერს	-	(12,810)	(1,400)	(1,642)	(15,852)
2019 წლის 1 იანვარს	-	(12,810)	(1,400)	(1,642)	(15,852)
ცვეთის დარიცხვა	-	(3,236)	(1,130)	(537)	(4,903)
გაყიდვები	-	138	259	13	410
2019 წლის 31 დეკემბერს	-	(15,908)	(2,271)	(2,166)	(20,345)
საბალანსო ღირებულება					
2018 წლის 1 იანვარს	11,200	7,651	3,673	12	22,536
2018 წლის 31 დეკემბერს	11,445	8,066	3,264	69	22,844
2019 წლის 31 დეკემბერს	11,479	5,609	2,233	5	19,326

2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ძირითადი საშუალებები მოიცავს 22,191 ათასი ლარის ოდენობით სრულად გაცვეთილ ძირითად საშუალებებს (2018 წლის 31 დეკემბერს: 20,393 ათასი ლარი).

2019 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის განმავლობაში, კომპანიამ ჩაატარა კონკრეტული ერთეულების საოპერაციო ეფექტურობის მიმოხილვა, რამაც გამოიწვია ცვეთადი ღირებულების ზრდა, ნარჩენი ღირებულებების, 3,622 ათასი ლარით, ნულამდე შემცირების გზით. ნარჩენი ღირებულებების ცვლილება ძალაშია 2019 წლის 1 იანვრიდან. შეფასების ცვლილებასთან დაკავშირებულმა ცვეთის დარიცხვის ზრდამ, 2019 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისთვის 3,226 ათასი ლარი შეადიგნა.

10. მარაგები

‘000 ლარი	2019	2018
ნავთობპროდუქტები	<u>20,494</u>	<u>24,182</u>

11. სავაჭრო მოთხოვნები

‘000 ლარი	2019	2018
სავაჭრო მოთხოვნები	17,923	15,518
გაუფასურების რეზერვი სავაჭრო მოთხოვნებზე	(4,969)	(4,467)
	<u>12,954</u>	<u>11,051</u>

კომპანიის საკრედიტო და სავალუტო რისკები, ასევე სავაჭრო მოთხოვნებთან დაკავშირებული გაუფასურების ზარალის შესახებ ინფორმაცია განხილულია მე-20 შენიშვნაში.

12. ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები

‘000 ლარი	2019	2018
ფულადი სახსრები სალაროში	1,109	2,300
ნაშთები ბანკში	7,060	3,268
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებასა და ფულადი სახსრების მოძრაობის ანგარიშგებაში	<u>8,169</u>	<u>5,568</u>

კომპანიის საპროცენტო განაკვეთის რისკი და ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების მგრძნობელობის ანალიზი განხილულია მე-20 შენიშვნაში.

13. კაპიტალი

(a) საწესდებო კაპიტალი

საწესდებო კაპიტალი წარმოადგენს კომპანიის სადამფუძნებლო დოკუმენტაციაში განსაზღვრული კაპიტალის ნომინალურ თანხას. 2018 წლის 5 ივნისის მდგომარეობით, მშობელი კომპანიის გადაწყვეტილების საფუძველზე, კომპანიის საწესდებო კაპიტალი გაიზარდა 49,062 ათასი ლარით (20,000 ათასი აშშ დოლარი). თანხა მთლიანად იქნა მიღებული კომპანიის მიერ 2018 წელს. 2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, კომპანიის საწესდებო კაპიტალი იყო 55,359 ათასი ლარი (2017 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით: 55,359 ათასი ლარი).

(b) დივიდენდები

საქართველოს კანონმდებლობის თანახმად, კომპანიის გასანაწილებელი რეზერვები იზღუდება გაუნაწილებელი მოგების ნაშთით, რომელიც ასახულია კომპანიის ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების შესაბამისად მომზადებული სავალდებულო ფინანსურ ანგარიშგებაში. 2019 წლის 31 დეკემბერს კომპანიას აქვს აკუმულირებული ზარალი 48,559 ათასი ლარის ოდენობით (2018 წლის 31 დეკემბერი: აკუმულირებული ზარალი 45,322 ათასი ლარის ოდენობით) და არ აქვს გასანაწილებლად არსებული რეზერვები.

(c) დამატებით გადახდილი კაპიტალი

დამატებით გადახდილი კაპიტალში უკავშირდება „LUKINTER Finance B.V.“-გან (დაკავშირებული მხარე) 2014 წელს აღებული დაბალპროცენტიანი სესხის დისკონტირებას (დაფარვის ვადით 2022 წელი (შენიშვნა 15(a))). კომპანიამ 2018 წელს წინსწრებით დაფარა დაკავშირებული მხარისგან მიღებული სესხის მთლიანი დაუფარავი ოდენობა. შედეგად, კაპიტალში დამატებითი შენატანების ადრე აღიარებული გამოუყენებელი წილი 498 ათასი ლარის ოდენობით იქნა აღდგენილი 2018 წელს (იხილეთ შენიშვნა 15(b)).

14. კაპიტალის მართვა

კომპანიას არ გააჩნია კაპიტალის მართვის ფორმალური პოლიტიკა, მაგრამ ხელმძღვანელობა ცდილობს შეინარჩუნოს საკმარისი კაპიტალი კომპანიის საოპერაციო და სტრატეგიული მიზნების განსახორციელებლად და ბაზრის მონაწილეებს შორის ნდობის შესანარჩუნებლად. ეს მიიღწევა ფულადი სახსრების ეფექტური მართვით, კომპანიის შემოსავლების, მოგებისა და გრძელვადიანი საინვესტიციო გეგმების მუდმივი მონიტორინგის გზით, რომლებიც ძირითადად ფინანსდება კომპანიის საოპერაციო ფულადი ნაკადებით. ამ ზომების მეშვეობით კომპანია მიზნად ისახავს მოგების სტაბილურ ზრდას.

კომპანიის სესხის კაპიტალთან თანაფარდობა საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს იყო შემდეგი:

‘000 ლარი	2019	2018
სულ ვალდებულებები	58,592	53,996
გამოკლებული: ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	(8,169)	(5,568)
წმინდა სესხი	50,423	48,428
სულ კაპიტალი	7,113	10,350
სესხის კაპიტალთან თანაფარდობა 31 დეკემბრისთვის	7.1	4.7

კაპიტალის მართვის კომპანიისეული მიდგომა არ შეცვლილა წლის განმავლობაში. კომპანიაზე არ ვრცელდება გარედან დადგენილი კაპიტალის რაიმე მოთხოვნები.

15. სესხები და კრედიტები

წინამდებარე შენიშვნაში განსაზღვრულია ინფორმაცია კომპანიის ამორტიზირებული ღირებულებით შეფასებული სესხებისა და კრედიტების სახელშეკრულებო პირობების შესახებ. კომპანიის საპროცენტო განაკვეთის და სავალუტო რისკებზე დამოკიდებულების შესახებ ინფორმაცია იხილეთ მე-20 შენიშვნაში.

‘000 ლარი	2019	2018
მიმდინარე ვალდებულებები		
სესხი „Lukoil Europe Holdings B.V.“-სგან	27,425	-
სესხი „LUKINTER Finance B.V.“-გან	-	25,426
სულ სესხები და კრედიტები	27,425	25,426

(a) სესხის დაფარვის ვადები და გრაფიკი

დაუფარავი სესხები დაფარვის ვადები და პირობები იყო შემდეგი:

‘000 ლარი	ვალუტა	ნომინალური საპროცენტო განაკვეთი	დაფარვის წელი	31 დეკემბერი 2019		31 დეკემბერი 2018	
				ნომინალური დირებულება	საბალანსო დირებულება	ნომინალური დირებულება	საბალანსო დირებულება
არაუზრუნველ- ყოფილი სესხი „Lukoil Europe Holdings B.V.“-სგან	აშშ დოლარი	LIBOR +2.82%	2023	27,425	27,425	-	-
არაუზრუნველ- ყოფილი სესხი „LUKINTER Finance B.V.“-სგან	აშშ დოლარი	LIBOR+2%	2019	-	-	25,426	25,426
სულ პროცენტთან ვალდებულებები				27,425	27,425	25,426	25,426

2019 წლის 17 ივნისს კომპანიამ „Lukoil Europe Holding B.V.“-სთან დადო სასესხო ხელშეკრულება 10,000 ათასი აშშ დოლარის ოდენობის საკრედიტო ხაზზე. 2019 წლის 25 ივნისს კომპანიამ გაიტანა 9,485 ათასი აშშ დოლარი (26,505 ათასი ლარი) და სრულად დაფარა „LUKINTER Finance B.V.“-სგან აღებული არაუზრუნველყოფილი სესხის დაუფარავი ნაშთი. სესხი ატარებს ცვლად საპროცენტო განაკვეთს LIBOR+2.82% და აქვს დაფარვის ვადა 2023 წლამდე. სესხის დაფარვის გრაფიკი არის შემდეგი: პროცენტი უნდა იყოს გადახდილი ყოველ სამ თვეში ერთეხელ და ძირითადად უნდა დაიფაროს დაფარვის ვადის დადგომისას. მიუხედავად ამისა, სესხი კლასიფიცირებულია როგორც მოთხოვნამდე, რადგან გამსესხებელს, 3 საბანკო დღით ადრე კომპანიისთვის წერილობითი შეტყობინების გაგზავნის გზით შეუძლია მოითხოვოს სესხის ნაადრევი დაფარვა.

(b) ვალდებულებების მოძრაობის ფინანსური საქმიანოებიდან წარმოშობილ ფულად ნაკადებთან შეჯერება

‘000 ლარი	სესხები და კრედიტები	დამატებით გადახდილი კაპიტალი	საწესდებო კაპიტალი	სულ
ნაშთი 2019 წლის 1 იანვარს	25,426	313	55,359	81,098
ცვლილებები ფულადი ნაკადების დაფინანსებიდან				
შემოსულობები სესხებიდან	26,505	-	-	26,505
სესხების დაფარვა	(26,505)	-	-	(26,505)
სულ ცვლილებები ფულადი ნაკადების დაფინანსებიდან	-	-	-	-
უცხოური გაცვლითი კურსის ცვლილების გავლენა	1,812	-	-	1,812
სხვა ცვლილებები				
ვალდებულებებთან დაკავშირებული საპროცენტო ხარჯი (შენიშვნა 8)	1,292	-	-	1,292
გადახდილი პროცენტი	(1,105)	-	-	(1,105)
სულ ვალდებულებებთან დაკავშირებული სხვა ცვლილებები	187	-	-	187
ნაშთი 2019 წლის 31 დეკემბერს	27,425	313	55,359	83,097

'000 ლარი	სესხები და კრედიტები	დამატებით გადახდილი კაპიტალი	საწესდებო კაპიტალი	სულ
ნაშთი 2018 წლის 1 იანვარს ცვლილებები ფულადი ნაკადების დაფინანსებიდან	76,789	811	6,297	83,897
შემოსულობები სესხებიდან	1,336	-	-	1,336
სესხების დაფარვა	(50,614)	(498)	-	(51,112)
მშობელი კომპანიის შენატანი	-	-	49,062	49,062
სულ ცვლილებები ფულადი ნაკადების დაფინანსებიდან	(49,278)	(498)	49,062	(714)
უცხოური გაცვლითი კურსის ცვლილების გავლენა	(2,099)	-	-	(2,099)
სხვა ცვლილებები				
ვალდებულებებთან დაკავშირებული საპროცენტო ხარჯი (შენიშვნა 8)	2,134	-	-	2,134
გადახდილი პროცენტი	(2,120)	-	-	(2,120)
სულ ვალდებულებებთან დაკავშირებული სხვა ცვლილებები	14	-	-	14
ნაშთი 2018 წლის 31 დეკემბერს	25,426	313	55,359	81,098

16. იჯარები

ინფორმაცია იჯარებზე რომლებშიც კომპანია მოქმედებს როგორც მოიჯარე, წარმოდგენილია ქვემოთ.

(i) წლის გავლენა

'000 ლარი	გაზგასამართი სადგურები	სატრანსპორტო საშუალებები	ბინები	სულ
აქტივები გამოყენების უფლებით				
ნაშთი 2019 წლის 1 იანვარს	5,123	-	105	5,228
შესყიდვები	-	94	293	387
ჩამოწერები	-	-	(105)	(105)
ნაშთი 2019 წლის 31 დეკემბერს	5,123	94	293	5,510
ცვეთა				
ცვეთის დარიცხვა 2019 წლისთვის	(2,299)	(5)	(142)	(2,446)
ჩამოწერა	-	-	92	92
ნაშთი 2019 წლის 31 დეკემბერს	(2,299)	(5)	(50)	(2,354)
საბალანსო ღირებულება 2019 წლის 31 დეკემბერს	2,824	89	243	3,156
საიჯარო ვალდებულება				
საიჯარო ვალდებულება 2019 წლის 1 იანვარს	(5,123)	-	(105)	(5,228)
შესყიდვები	-	(94)	(293)	(387)
გაყიდვები	-	-	13	13
პროცენტის დარიცხვა	(293)	(2)	(9)	(304)
საიჯარო ვალდებულების დაფარვა	2,126	7	149	2,282
გადახდილი პროცენტი	295	2	7	304
უცხოური გაცვლითი კურსის ცვლილების გავლენა	(342)	-	10	(332)
საიჯარო ვალდებულება 2019 წლის 31 დეკემბერს	(3,337)	(87)	(228)	(3,652)

(ii) მოგებაში ან ზარალში აღიარებული ოდენობები

‘000 ლარი	2019
2019 – იჯარები ფასს 16-ის ფარგლებში	
პროცენტი საიჯარო ვალდებულებებზე	304
2018 – საოპერაციო იჯარები ბასს 17-ის ფარგლებში	
საიჯარო ხარჯი	2,859

(iii) ფულადი სახსრების მოძრაობის ანგარიშგებაში აღიარებული ოდენობები

‘000 ლარი	2019
საიჯარო ვალდებულებების გადახდა (-)	(2,282)
გადახდილი პროცენტი (-)	(304)
სულ ფულადი სახსრების გადინება იჯარებისთვის	(2,586)

17. მიღებული ავანსები

მიღებული ავანსები უკავშირდება ბარათებისა და კუპონების გაყიდვას, რომლებიც შესაძლოა გამოყენებულ იქნას ნავთობპროდუქტებისა და ნავთობქიმიკატების შესაძენად. 2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით ნაშთი 5,335 ათასი ლარის ოდენობით (2018 წლის 31 დეკემბრის: 5,769 ათასი ლარი) წარმოადგენს უკვე გაყიდულ, მაგრამ კლიენტების მიერ ჯერ არ გამოყენებულ ბარათებს და კუპონებს. ფასს 15-ის თავდაპირველი გამოყენების შედეგად, მიღებული ავანსები კლასიფიცირდა როგორც სახელშეკრულებო ვალდებულება, იხილეთ შენიშვნა 6.

18. სავაჭრო და სხვა ვალდებულებები

‘000 ლარი	2019	2018
სავაჭრო ვალდებულებები დაკავშირებული მხარეების მიმართ	16,137	16,166
სხვა სავაჭრო ვალდებულებები და დარიცხული ხარჯები	2,756	4,380
	18,893	20,546

კომპანიის სავალუტო და ლიკვიდურობის რისკი, რომლებიც სავაჭრო და სხვა ვალდებულებებს უკავშირდება, განხილულია მე-20-ე შენიშვნაში.

19. ანარიცხები

‘000 ლარი	2019	2018
ანარიცხი სამართლებრივი საქმის წარმოებაზე (შენიშვნა 7)	3,287	2,255

2018 წელს კომპანიამ აღიარა ანარიცხი „SOCAR Georgia Petroleum“-თან არსებული სამართლებრივი საქმის წარმოების დასაკმაყოფილებლად აუცილებელი ფულადი სახსრების სავარაუდო გადინებაზე. საჩივრის მიხედვით, კომპანიამ არ გადაიხადა გაყიდვების ხელშეკრულებაში მითითებული მთლიანი ოდენობა და 2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით ჰქონდა დაუფარავი ნაშთი 3,287 ათასი ლარის ოდენობით (2018: 2,255 ათასი ლარი).

შემდეგი ცხრილი ასახავს სამართლებრივი საქმეების წარმოების ანარიცხის მოძრაობას:

‘000 ლარი	2019	2018
ნაშთი 1 იანვარს	2,255	411
გადახდა წლის განმავლობაში	-	(411)
უცხოური გაცვლითი კურსიდან მიღებული ზარალი	115	-
დამატებითი ანარიცხი წლის განმავლობაში	917	2,255
ნაშთი 31 დეკემბერს	3,287	2,255

20. სამართლიანი ღირებულებები და რისკის მართვა

(a) სამართლიანი ღირებულებების შეფასება

სამართლიანი ღირებულების შეფასების მიზანია ფასის განსაზღვრა, რომელიც მიიღება აქტივის გაყიდვისგან, ან გადახდილი იქნება ვალდებულების გადაცემისთვის, ბაზრის მონაწილეებს შორის სტანდარტული ოპერაციის ფარგლებში, შეფასების თარიღისთვის. თუმცა, შეფასებასთან დაკავშირებული გაურკვევლობებიდან და სუბიექტურობიდან გამომდინარე, სამართლიანი ღირებულება არ უნდა იყოს ინტერპრეტირებული, როგორც შესრულებადი აქტივის დაუყოვნებლივ გაყიდვისას ან ვალდებულების გადაცემისას.

კომპანიამ განსაზღვრა ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების სამართლიანი ღირებულება საშემფასებლო ტექნიკების გამოყენებით. საშემფასებლო ტექნიკების მიზანია სამართლიანი ღირებულების განსაზღვრა, რომელიც ასახავს ფასს, რომელიც მიიღება აქტივების გაყიდვიდან ან გადაიხდება ვალდებულებების გადაცემით შეფასების დღეს ბაზრის მონაწილეთა შორის სტანდარტულ ოპერაციებში. გამოყენებული შეფასების ტექნიკა წარმოადგენს დისკონტირებული ფულადი ნაკადების მოდელს. ყველა ფინანსური აქტივისა და ვალდებულების სამართლიანი ღირებულება გამოითვლება მომავალი ძირი თანხისა და საპროცენტო ფულადი ნაკადების მიმდინარე ღირებულების საფუძველზე, რომელიც დისკონტირებულია საანგარიშგებო თარიღისთვის საბაზრო საპროცენტო განაკვეთით.

ხელმძღვანელობას სჯერა, რომ კომპანიის ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების სამართლიანი ღირებულება უახლოვდება მათ საბალანსო ღირებულებას.

(b) ფინანსური რისკის მართვა

ფინანსური ინსტრუმენტებით სარგებლობის გამო კომპანია შემდეგ რისკებს გასწევს:

- საკრედიტო რისკი (იხილეთ 20(b)(ii));
- ლიკვიდურობის რისკი (იხილეთ 20(b)(iii));
- საბაზრო რისკი (იხილეთ 20(b)(iv)).

(i) რისკის მართვის სტრუქტურა

ხელმძღვანელობას აქვს მთლიანი პასუხისმგებლობა კომპანიის რისკების მართვის სტრუქტურის დადგენასა და მიმოხილვაზე.

კომპანიის რისკების მართვის პოლიტიკები განისაზღვრება მის წინაშე არსებული რისკების იდენტიფიცირებისა და ანალიზისთვის, შესაბამისი რისკების საზღვრებისა და საკონტროლო მექანიზმების განსაზღვრისთვის და რისკებისა და საზღვრების დაცვის გაკონტროლებისთვის. რისკების მართვის პოლიტიკები და სისტემები რეგულარულად განიხილება ბაზრის პირობებისა და კომპანიის საქმიანობაში ცვლილებების ასახვის მიზნით. ტრენინგების, მართვის სტანდარტების და პროცედურების გამოყენებით კომპანიის მიზანს წარმოადგენს დისციპლინირებული და კონსტრუქციული კონტროლის გარემოს შექმნა, რომელშიც ყველა თანამშრომელს გააზრებული ექნება თავისი ფუნქცია და მოვალეობა.

(ii) საკრედიტო რისკი

საკრედიტო რისკი არის კომპანიის ფინანსური დანაკარგის რისკი, როდესაც მომხმარებელი ან ფინანსური ინსტრუმენტის მფლობელი კონტრაქტის ვერ ასრულებს ხელშეკრულებით გათვალისწინებულ ვალდებულებებს და ის უმეტესად წარმოიშვება კომპანიის მომხმარებლების მიმართ არსებული მოთხოვნებიდან.

საკრედიტო რისკზე დაქვემდებარება

ფინანსური აქტივების საბალანსო ღირებულება წარმოადგენს მაქსიმალურ საკრედიტო რისკს. მაქსიმალური საკრედიტო რისკი ანგარიშგების წარდგენის თარიღისთვის იყო შემდეგი:

‘000 ლარი	შენიშვნა	საბალანსო ღირებულება	
		2019	2018
სავაჭრო მოთხოვნები	11	12,954	11,051
ფულადი სახსრები ბანკში	12	7,060	3,268
		20,014	14,319

გაუფასურების ზარალი მოგებასა ან ზარალში აღიარებულ ფინანსურ აქტივებზე იყო შემდეგი:

‘000 ლარი	2019	2018
გაუფასურების ზარალი მომხმარებლებთან გაფორმებული ხელშეკრულებებიდან წარმოშობილ სავაჭრო მოთხოვნებზე	502	3,143

სავაჭრო მოთხოვნები

კომპანიის საკრედიტო რისკზე დაქვემდებარება ძირითადად განპირობებულია თითოეული მომხმარებლის ინდივიდუალური მახასიათებლებით. კომპანიის კლიენტთა ბაზის დემოგრაფიულ მონაცემებს, მათ შორის იმ ინდუსტრიის დეფოლტის რისკს, რომელშიც ფუნქციონირებს მომხმარებელი, ნაკლები გავლენა აქვს საკრედიტო რისკზე. ამასთან, გეოგრაფიულად, საკრედიტო რისკი ძირითადად საქართველოშია კონცენტრირებული.

ხელმძღვანელობამ შეიმუშავა საკრედიტო პოლიტიკა, რომლის თანახმადაც, ყველა ახალი კლიენტის კრედიტუნარიანობა ინდივიდუალურად ფასდება სტანდარტული გადახდის და მიწოდების პირობების შეთავაზებამდე. კომპანიისეული შეფასება მოიცავს გარე რეიტინგების (ასეთის არსებობის შემთხვევაში) და რიგ შემთხვევაში საბანკო რეკვიზიტების მიმოხილვას. კომპანიის შემოსავლის დაახლოებით 21% (2018 წელს: 25%) უკავშირდება სავაჭრო ოპერაციებს ერთ კლიენტთან.

კომპანიას აქვს გრძელვადიანი ურთიერთობა მის მთავარ კლიენტებთან და ზარალს იშვიათად აქვს ადგილი. კლიენტის საკრედიტო რისკის მონიტორინგის დროს, კლიენტები ჯგუფდებიან მათი საკრედიტო მახასიათებლების მიხედვით, მათ შორის იმის მიხედვით, ისინი ფიზიკური პირები არიან თუ იურიდიული, საბითუმო მოვაჭრეები, საცალო მოვაჭრეები თუ საბოლოო მომხმარებლები; ასევე ითვალისწინებენ მათ გეოგრაფიულ ადგილმდებარეობას, ინდუსტრიას, ვადიანობის პროფილს, დაფარვის ვადას და ადრე არსებულ ფინანსურ სირთულეებს. სავაჭრო მოთხოვნები ძირითადად დაკავშირებულია კომპანიის საბითუმო კლიენტებთან.

კომპანია არ მოითხოვს უზრუნველყოფას სავაჭრო მოთხოვნებთან მიმართებაში. კომპანიას არ გააჩნია სავაჭრო მოთხოვნა და სახელშეკრულებო აქტივები რომლებისთვისაც არ არის ზარალის რეზერვი აღიარებული უზრუნველყოფის არსებობის გამო.

სავაჭრო მოთხოვნებიდან გამომდინარე მაქსიმალური საკრედიტო რისკი ანგარიშგების წარდგენის თარიღისთვის, გეოგრაფიული რეგიონების მიხედვით იყო შემდეგი:

	საბალანსო ღირებულება	
	2019	2018
‘000 ლარი		
ადგილობრივი	11,087	7,827
სხვა რეგიონები	1,867	3,224
	12,954	11,051

სავაჭრო მოთხოვნებიდან გამომდინარე მაქსიმალური საკრედიტო რისკი ანგარიშგების წარდგენის თარიღისთვის, მომხმარებელთა ტიპების მიხედვით იყო შემდეგი:

	საბალანსო ღირებულება	
	2019	2018
‘000 ლარი		
საბითუმო კლიენტები	9,653	9,091
საცალო კლიენტები	3,301	1,960
	12,954	11,051

მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი

შემდეგი ცხრილი მოიცავს ინფორმაციას საკრედიტო რისკზე დაქვემდებარებაზე და მომხმარებლების სავაჭრო მოთხოვნების მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალზე 2019 და 2018 წლების 31 დეკემბრის მდგომარეობით:

‘000 ლარი	2019	2019	2019
	არ არის გაუფასურებული კრედიტით	კრედიტით გაუფასურებული	სულ
მომხმარებლის საკრედიტო რისკის ხარისხი			
დაბალი რისკი	12,845	-	12,845
მაღალი რისკი	-	5,078	5,078
სულ მთლიანი საბალანსო ღირებულება	12,845	5,078	17,923
ზარალის რეზერვი	(15)	(4,954)	(4,969)
	12,830	124	12,954

‘000 ლარი	2018	2018	2018
	არ არის გაუფასურებული კრედიტით	კრედიტით გაუფასურებული	სულ
მომხმარებლის საკრედიტო რისკის ხარისხი			
დაბალი რისკი	10,382	-	10,382
მაღალი რისკი	-	5,136	5,136
სულ მთლიანი საბალანსო ღირებულება	10,382	5,136	15,518
ზარალის რეზერვი	(41)	(4,426)	(4,467)
	10,341	710	11,051

2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით გაუფასურების ზარალი 3,043 ათასი ლარის ოდენობით კრედიტით გაუფასურებულ მოთხოვნების ნაშთზე უკავშირდება ერთ კლიენტს რომელმაც მიუთითა, რომ ის ვერ შეძლებს დაუფარავი ნაშთის გადახდას, ძირითადად ეკონომიკური გარემოებების გამო.

2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით 3,043 ათასი ლარის ოდენობით ზარალის რეზერვი ზემოაღნიშნულ კლიენტს უკავშირდება. ამასთანავე, კომპანიამ იმ მომხმარებლის მიმართ მოთხოვნა რომელთანაც ოპერაციები იქნა შეწყვეტილი, მიიჩნია უიმედოდ. შედეგად, 2019 წელს აღიარდა 446 ათასი ლარის ოდენობით გაუფასურების ზარალი.

კომპანია ზემოთ მოცემულ ხარისხებს განსაზღვრავს შემდეგნაირად:

დაბალი რისკი - ის კონტრაქტები რომლებსაც აქვთ მაღალი უნარი დააკმაყოფილონ მათი სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების ვალდებულებები უახლოეს პერიოდში და მომავალი უარყოფითი ცვლილებები ეკონომიკურ ან ბიზნეს გარემოებებში სავარაუდოდ არ გამოიწვევს კონტრაქტის სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების ვალდებულებების დაკმაყოფილების უნარის შეზღუდვას. გარე საკრედიტო შეფასების Ba2-დან B3-მდე („Moody’s“) ექვივალენტური. საშუალო შეწონილი ზარალის განაკვეთი დაბალი რისკის ხარისხისთვის არის დაახლოებით 0.1% (2018: 0.4%).

მაღალი რისკი - ის კონტრაქტები რომლებსაც აქვთ სუსტი უნარი დააკმაყოფილონ მათი სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების ვალდებულებები უახლოეს პერიოდში და მომავალი უარყოფითი ცვლილებები ეკონომიკურ ან ბიზნეს გარემოებებში სავარაუდოდ შეამცირებს კონტრაქტის სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების ვალდებულებების დაკმაყოფილების უნარს. გარე საკრედიტო შეფასების Ca-C („Moody’s“) ან ზარალის 100%-იანი განაკვეთის ექვივალენტური. საშუალო შეწონილი ზარალის განაკვეთი მაღალი რისკის ხარისხისთვის არის დაახლოებით 0.98% (2018: 0.86%).

წლის განმავლობაში გაუფასურების რეზერვის მოძრაობა სავაჭრო მოთხოვნებთან მიმართებაში იყო შემდეგი:

‘000 ლარი	2019	2018
ნაშთი წლის დასაწყისში	4,467	1,324
ზრდა წლის განმავლობაში	502	3,143
ნაშთი წლის ბოლოს	4,969	4,467

რეზერვის ანგარიში სავაჭრო მოთხოვნებთან მიმართებაში გამოიყენება გაუფასურების ზარალის ასახვის მიზნით გარდა შემთხვევებისა როდესაც კომპანია დარწმუნდება რომ მოთხოვნადი ოდენობის ამოღება აღარ არის შესაძლებელი; ამ დროს ეს ოდენობა მიჩნეულია უიმედოდ და ჩამოიწერება პირდაპირ ფინანსური აქტივის საპირწონედ.

ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები

2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით კომპანია ფლობდა ფულად სახსრებს და მათ ეკვივალენტებს 7,060 ათასი ლარის ოდენობით (2018 წლის 31 დეკემბერს: 3,268 ათასი ლარი), რაც წარმოადგენს ამ აქტივებზე მის მაქსიმალურ საკრედიტო რისკს. ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები განთავსებულია ბანკებსა და ფინანსურ ინსტიტუტებში, რომლებსაც ფიტჩის სარეიტინგო სააგენტოს მიერ მინიჭებული აქვთ შეფასება „BB-“, -დან და „B“-მდე. ხელმძღვანელობა არ მოელის, რომ რომელიმე კონტრაქტის ვერ შეძლების მის მიერ ნაკისრი ვალდებულებების დაკმაყოფილებას.

ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები შეფასებულია 12-თვიანი მოსალოდნელი ზარალის საფუძველზე და ასახავს დაქვემდებარებების მოკლე ვადიანობას. კომპანია მიიჩნევს, რომ მის ფულადი სახსრებსა და მათ ეკვივალენტებს აქვთ დაბალი საკრედიტო რისკი კონტრაქტების გარე საკრედიტო შეფასებების მიხედვით.

(iii) ლიკვიდურობის რისკი

ლიკვიდურობის რისკი არის ისეთი რისკი, რომლის დროსაც კომპანიას ექმნება სირთულეები ნაკისრი ფინანსური ვალდებულებების შესრულებაში და რომელთა დასაფარად საჭიროა ფულის ან სხვა ფინანსური აქტივის მიწოდება. კომპანია შემდგომში დაგეგმავს ცდილობს ლიკვიდურობის მართვას, რათა ყოველთვის ჰქონდეს ვალდებულების ვადაში დაფარვის შესაძლებლობა, როგორც ჩვეულებრივ, ასევე კრიზისულ პერიოდში მიუღებელი დანაკარგების ან კომპანიის რეპუტაციისთვის ზიანის მიყენების გარეშე.

კომპანია ლიკვიდურობის მოთხოვნებს მართავს როგორც მოკლე, ისე - გრძელვადიანი პროგნოზების გამოყენებით, ძირითადი ბიზნეს საქმიანობებიდან ხელმისაწვდომი დაფინანსების უზრუნველყოფის გზით და საჭიროების შემთხვევაში, მიმწოდებლებთან გადახდის პერიოდების გახანგრძლივების შეთანხმებით.

ხელმძღვანელობა რეგულარულად აკონტროლებს კომპანიის ფულადი ნაკადების ყოველთვიურ პროგნოზებს. კომპანია „მშობელ კომპანიასთან“ ათანხმებს ბიუჯეტირების ყოველწლიურ პროცესს, რაც მოიცავს ფულადი ნაკადების ყოველთვიურად პროგნოზირებას. ფულადი სახსრების მოსალოდნელი დეფიციტის შემთხვევაში, კომპანიას შეუძლია გამოიყენოს დამატებითი დაფინანსება აქციონერთა ჯგუფისგან, ბიუჯეტირების პროცესის შემადგენელი ნაწილის სახით. ბიუჯეტი გადაიხედება სამეთვალყურეო საბჭოს მიერ და მას ადასტურებს მშობელი კომპანია. ბიუჯეტი ყოველთვიურად განახლდება ფაქტობრივ შედეგებზე დაყრდნობით. ამასთან, კომპანია ფლობს გამოყენებულ საკრედიტო ხაზს „Lukoil Europe Holding B.V.“-სგან მიღებული კრედიტთან მიმართებაში 515 ათასი აშშ დოლარის (1,478 ათასი ლარი) ოდენობით, რომელიც შესაძლოა გამოყენებულ იქნას მოკლევადიანი ფინანსური საჭიროებების უზრუნველსაყოფად. პროცენტი გადაიხდება წლიური განაკვეთით Libor+2.82%, შესაბამისად. საკრედიტო ხაზის დაფარვის ვადაა 2023 წლის 30 ნოემბერი (შენიშვნა 15).

ამასთან, 2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით კომპანიის მიმდინარე ვალდებულებები ძირითადად მოიცავს სესხებს და კრედიტებს მშობელი კომპანიისგან.

რადგან კომპანიას ჰქონდა უარყოფითი შედეგები წლის განმავლობაში, საბოლოო მაკონტროლებელმა მხარემ გამოაცხადა, რომ ის ახლო მომავალში, საჭიროებისამებრ უზრუნველყოფს, ფინანსურ და სხვა სახის დახმარებას, რათა მისცეს კომპანიას საშუალება განაგრძოს თავისი საოპერაციო საქმიანობა, მაშასადამე არ არსებობს არსებითი გაურკვევლობა კომპანიის უნართან დაკავშირებით გააგრძელოს ფუნქციონირება როგორც მოქმედმა საწარმო.

ლიკვიდურობის რისკზე დაქვემდებარება

ქვემოთ მოცემულია ფინანსური ვალდებულებების სახელშეკრულებო ვადები, რომლებიც მოიცავს სავარაუდო პროცენტის გადახდასაც. მოსალოდნელი არ არის, რომ ვადიანობის ანალიზში გამოყენებული ფულადი ნაკადები შესაძლოა წარმოიშვას მნიშვნელოვნად უფრო ადრე ან მნიშვნელოვნად განსხვავებული ოდენობით.

31 დეკემბერი 2019 '000 ლარი	სახელშეკრულებო		მოთხოვნა -მდე	0-6 თვემდე	6-12 თვემდე	1-2 წლამდე	2-5 წლამდე	სულ
	საბალანსო ღირებულება	ფულადი ნაკადები						
არაწარმოებული ფინანსური ვალდებულებები								
სესხები და კრედიტები	27,425	27,425	27,425	-	-	-	-	27,425
საიჯარო ვალდებულებები	3,652	3,652	-	1,704	1,256	669	23	3,652
სავაჭრო და სხვა ვალდებულებები	18,893	18,893	-	18,893	-	-	-	18,893
			27,425	20,597	1,256	669	23	49,970

31 დეკემბერი 2018 ‘000 ლარი	საბალანსო ღირებულება	სახელშეკრულებო		0-6 თვემდე	6-12 თვემდე	1-2 წლამდე	2-5 წლამდე	სულ
		ფულადი ნაკადები						
არაწარმოებული ფინანსური ვალდებულებები								
სესხები და კრედიტები	25,426	25,426	25,426	-	-	-	-	25,426
სავაჭრო და სხვა ვალდებულებები	20,546	20,546	20,546	-	-	-	-	20,546
			45,972	-	-	-	-	45,972

(iv) საბაზრო რისკი

საბაზრო რისკი წარმოადგენს საბაზრო ფასების ცვალებადობის რისკს, რაც მოიცავს სავალუტო გაცვლით კურსების, საპროცენტო განაკვეთებისა და კაპიტალის ღირებულების ცვალებადობის რისკს, რამაც შესაძლოა გავლენა იქონიოს კომპანიის შემოსავლებზე ან მის ხელთ არსებული ფინანსური ინსტრუმენტების ღირებულებაზე. საბაზრო რისკების მართვის მიზანია საბაზრო რისკების საფრთხის მართვა და კონტროლი მისაღები პარამეტრების საფუძველზე ამონაგების ოპტიმიზაციის ფონზე.

სავალუტო რისკი

კომპანია ექვემდებარება სავალუტო რისკს იმ გაყიდვების, შესყიდვების და კრედიტების გამო, რომლებიც დენომინირებულია ლარისგან განსხვავებულ ვალუტაში. ვალუტა რომელშიც ძირითადად დენომინირებულია ეს ოპერაციები არის აშშ დოლარი. უცხოურ ვალუტაში დენომინირებულ სხვა ფულად აქტივებთან და ვალდებულებებთან მიმართებაში, კომპანია უზრუნველყოფს, რომ მისი რისკისადმი წმინდა დაქვემდებარება მისაღებ დონეზეა შენარჩუნებული უცხოური ვალუტის ანგარიშგების წარდგენის თარიღით არსებული კურსით ყიდვის ან გაყიდვის გზით, როცა არსებობს მოკლევადიანი დისბალანსის მართვის საჭიროება.

სავალუტო რისკზე დაქვემდებარება

კომპანიის დამოკიდებულება სავალუტო რისკზე იყო შემდეგი (თანხები წარმოდგენილია პირობითი ოდენობით):

‘000 ლარი	აშშ დოლარში დენომინირებული 2019	აშშ დოლარში დენომინირებული 2018
სავაჭრო მოთხოვნები	1,867	3,394
სესხები და კრედიტები	(27,425)	(25,426)
სავაჭრო და სხვა ვალდებულებები	(16,702)	(17,183)
საიჯარო ვალდებულებები	(3,565)	-
წმინდა დაქვემდებარება	(45,825)	(39,215)

წლის განმავლობაში გამოიყენებოდა შემდეგი მნიშვნელოვანი გაცვლითი კურსები:

ლარში	საანგარიშგებო თარიღისთვის არსებული განაკვეთი			
	საშუალო განაკვეთი			
	2019	2018	2019	2018
1 აშშ დოლარი	2.8192	2.5345	2.8677	2.6766

მგრძნობელობის ანალიზი

2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით ლარის კურსის გამყარება ქვემოთ მითითებულის შესაბამისად, შემდეგ ვალუტებთან მიმართებაში, გაზრდიდა/(შემცირებდა) კაპიტალს და მოგებას ან ზარალს დაბეგვრამდე, ქვემოთ ნაჩვენები ოდენობებით. ეს ანალიზი ეფუძნება უცხოური ვალუტის გაცვლითი კურსის ცვალებადობას, რომელიც კომპანიამ მიიჩნია დასაშვებად გონივრულ ფარგლებში ანგარიშგების პერიოდის ბოლოს. ანალიზი აკეთებს დაშვებას, რომ ყველა სხვა ცვლადი, კერძოდ კი საპროცენტო განაკვეთები, უცვლელი დარჩება. ანალიზი ჩატარდა იმავე საფუძველზე 2018 წლისთვის.

‘000 ლარი	მოგება ან ზარალი	
	გამყარება	შესუსტება
31 დეკემბერი 2019		
აშშ დოლარი (10%-იანი მოძრაობა)	4,582	(4,582)
31 დეკემბერი 2018		
აშშ დოლარი (10%-იანი მოძრაობა)	3,922	(3,922)

საპროცენტო განაკვეთის რისკი

საპროცენტო განაკვეთის ცვლილება, უპირველეს ყოვლისა, დიდ გავლენას ახდენს სესხებსა და კრედიტებზე, რადგან ეს იწვევს მათი მომავალი ფულადი ნაკადების ცვლილებას (სესხი ცვლადი განაკვეთით). ხელმძღვანელობას არ აქვს ფორმალური პოლიტიკა იმის დასადგენად, თუ კომპანიის ფინანსური ვალდებულებებიდან რამდენი უნდა იყოს ფიქსირებული და რამდენი ცვლადი საპროცენტო განაკვეთით. თუმცა ახალი სესხების და კრედიტების აღების დროს გადაწყვეტილების მიღებისას, მართვის გუნდი ხელმძღვანელობს საკუთარი მოსაზრებით სესხის მოსალოდნელი სარგებლობის პერიოდის დასრულებამდე, რომელი საპროცენტო განაკვეთი უფრო მომგებიანი იქნება კომპანიისთვის - ფიქსირებული თუ ცვლადი.

საპროცენტო განაკვეთის რისკზე დაქვემდებარება

ანგარიშგების წარდგენის თარიღში, კომპანიის პროცენტის მატარებელი ფინანსური ინსტრუმენტების საპროცენტო განაკვეთის პროფილი იყო შემდეგი:

‘000 ლარი	საბალანსო ღირებულება	
	2019	2018
ფიქსირებულგანაკვეთიანი ინსტრუმენტები		
საიჯარო ვალდებულებები	3,652	-
ცვლადგანაკვეთიანი ინსტრუმენტები		
სესხები და კრედიტები	27,425	25,426

სამართლიანი ღირებულების მგრძნობელობის ანალიზი ფიქსირებულგანაკვეთიანი ინსტრუმენტებისთვის

კომპანია არ აღრიცხავს ფინანსურ ინსტრუმენტებს ფიქსირებული განაკვეთით სამართლიანი ღირებულებით მოგებაში ან ზარალში ასახვით ან სამართლიანი ღირებულებით სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით. შესაბამისად, ანგარიშგების წარდგენის თარიღში საპროცენტო განაკვეთების ცვლილებას არ ექნება გავლენა მოგებაზე ან ზარალზე ან კაპიტალზე.

ფულადი ნაკადების მგრძნობელობის ანალიზი ცვლადგანაკვეთიანი ინსტრუმენტებისთვის

100 საბაზისო პუნქტიანი ცვლილება საპროცენტო განაკვეთებში ანგარიშგების წარდგენის თარიღისთვის გაზრდის/(შემცირებს) კაპიტალს და მოგებას ან ზარალს დაბეგვრამდე ქვემოთ ნაჩვენები ოდენობებით. ეს ანალიზი იყენებს დაშვებას, რომ ყველა სხვა ცვალეზადი მაჩვენებელი, კონკრეტულად, უცხოური ვალუტის გაცვლითი კურსები, უცვლელი დარჩება. ანალიზი იმავე საფუძველზე ჩატარდა 2017 წლისთვის.

	მოგება ან ზარალი	
	100 საბაზისო პუნქტით ზრდა	100 საბაზისო პუნქტით შემცირება
‘000 ლარი		
2019		
ცვლადგანაკვეთიანი ინსტრუმენტები	274	(274)
2018		
ცვლადგანაკვეთიანი ინსტრუმენტები	254	(254)

21. პირობითი ვალდებულებები

(a) პირობითი საგადასახადო ვალდებულებები საქართველოში

საქართველოში საგადასახადო სისტემა შედარებით ახალია და ხასიათდება ხშირი საკანონმდებლო ცვლილებებით, ოფიციალური განცხადებებით და სასამართლო გადაწყვეტილებებით, რომლებიც ზოგჯერ ბუნდოვანი და ურთიერთგამომრიცხავია და ერთმანეთისგან განსხვავებული ინტერპრეტაციების საშუალებას იძლევა. საგადასახადო წელი ღია რჩება საგადასახადო უწყებების მიერ მიმოხილვისთვის მომდევნო სამი თანმიმდევრული კალენდარული წლის განმავლობაში, თუმცა, კონკრეტულ ვითარებებში, საგადასახადო წელი შეიძლება უფრო დიდი ხნის განმავლობაში დარჩეს დაუხურავი.

ეს ვითარება ქმნის საგადასახადო რისკებს, რომლებიც, სხვა ქვეყნებთან შედარებით, რომელთაც უფრო განვითარებული საგადასახადო სისტემები აქვთ, საქართველოში გაცილებით მაღალია. ხელმძღვანელობა თვლის, რომ საგადასახადო ვალდებულებები ადეკვატურია მოქმედი საგადასახადო კოდექსის, ოფიციალური განცხადებებისა და სასამართლო გადაწყვეტილებების ინტერპრეტაციისა. საგადასახადო ორგანოების მიერ აღნიშნული კანონების ინტერპრეტირება შეიძლება განსხვავდებოდეს კომპანიის ინტერპრეტაციისგან და თუ საგადასახადო ორგანომ შესძლო საკუთარი ინტერპრეტირების არგუმენტირება, მაშინ აღნიშნულმა გარემოებამ შეიძლება მნიშვნელოვანი გავლენა მოახდინოს ფინანსურ ანგარიშგებაზე.

(b) საგადასახადო შემოწმება

2018 წელს კომპანია დაექვემდებარა საგადასახადო შემოწმებებს საქართველოს შემოსავლების სამსახურის მხრიდან, 2016 წლის 1 აგვისტოდან 2018 წლის 1 ნოემბრამდე პერიოდისთვის. 2019 წლის 1 აპრილს და 2019 წლის 21 მარტს შემოსავლების სამსახურმა გამოსცა შემოწმება ორ აქტად (აქტი N310 და N295, შესაბამისად), რომლის მიხედვითაც კომპანიას დაეკისრა დამატებითი საგადასახადო ვალდებულებები (ჯარიმების ჩათვლით) 2,543 ათასი ლარის და 4,444 ათასი ლარის ოდენობით, შესაბამისად თითოეული აქტის მიხედვით.

2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, კომპანიამ, მთლიანი 2,543 ათასი ლარიდან განახორციელა 457 ათასი ლარის დარიცხვა დამატებითი საგადასახადო ხარჯის სახით, რომელიც შესულია „სხვა საოპერაციო ხარჯების“ ერთეულში მოგებასა და ზარალში (შენიშვნა 7) და „სხვა სავაჭრო ვალდებულებები და დარიცხული ხარჯების“ ერთეულში ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში „ანარიცხების“ მუხლში (შენიშვნა 19). მეორე აქტი (აქტი N295) უკავშირდება გადაცემის ფასწარმოქმნის რეგულაციებს.

კომპანიამ გაასაჩივრა ორივე აქტი ხელმძღვანელობის მიერ აქტებში აღწერილი საკითხების ტექნიკური მახასიათებლების შეფასების მიხედვით, რომ ნებისმიერი, დარიცხულ ვალდებულებაზე მეტი, ეკონომიკური სარგებლის გადინება არის ნაკლებად სავარაუდო, მაშასადამე 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით არ იქნა დარიცხული დამატებითი საგადასახადო ვალდებულება. იხილეთ შენიშვნა 24(b).

2019 წელს საქართველოს შემოსავლების სამსახურმა ჩაატარა კომპანიის საგადასახადო შემოწმება, რომელიც მოიცავს პერიოდს 2018 წლის 1 ნოემბრიდან 2019 წლის 1 ნოემბრამდე. 2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით ხელმძღვანელობამ ვერ შეძლო მომავალი ეკონომიკური სარგებლის გადინების მოცულობის საიმედოდ შეფასება, რადგან შემოწმება არ დასრულებულა. ხელმძღვანელობა მიიჩნევს, რომ შემოწმებასთან დაკავშირებით მომავალი ეკონომიკური სარგებლის გადინება არ არის მოსალოდნელი. იხილეთ შენიშვნა 24(b).

(c) სასამართლო დავა

ბიზნესის ჩვეულებრივი მიმდინარეობისას კომპანია დაქვემდებარებულია სამართლებრივ ქმედებებს, დავებს და საჩივრებს. ხელმძღვანელობას მიაჩნია, რომ მოცემული ქმედებებით ან საჩივრებით გამოწვეულ საბოლოო ვალდებულებას, ასეთის არსებობის შემთხვევაში, არ ექნება არსებითი უარყოფითი გავლენა ფინანსურ მდგომარეობაზე ან მომავალი ოპერაციების შედეგებზე.

22. ოპერაციები დაკავშირებულ მხარეებთან

(a) კონტროლის ურთიერთობები

კომპანიის პირდაპირი მშობელი კომპანიაა „Lukoil Europe Holding B.V.“ კომპანიის საბოლოო მშობელი კომპანია და მხარე, რომელიც ახორციელებს მის საბოლოო კონტროლს არის „Lukoil Public Joint Stock Company“, რომელიც გამოსცემს საჯაროდ ხელმისაწვდომ ფინანსურ ანგარიშგებებს.

(b) ოპერაციები წამყვან ხელმძღვანელობასთან

(i) წამყვანი ხელმძღვანელობის ანაზღაურება

წამყვანმა ხელმძღვანელობამ წლის განმავლობაში მიიღო შემდეგი ანაზღაურება, რომელიც შესულია ხელფასების კატეგორიაში:

‘000 ლარი	2019	2018
ხელფასები და ბონუსები	<u>899</u>	<u>1,020</u>

(c) სხვა ოპერაციები დაკავშირებულ მხარეებთან

‘000 ლარი	გარიგების ღირებულება 31 დეკემბრით დასრულებული წლისთვის		დაუფარავი ნაშთი 31 დეკემბრისთვის	
	2019	2018	2019	2018
საქონლის და მომსახურების შეძენა:				
საბოლოო მშობელი კომპანია	4,279	11,236	-	-
ჯგუფში შემავალი სხვა შვილობილი კომპანიები	167,828	245,024	16,137	16,166
მიღებული სესხები:				
საბოლოო მშობელი კომპანია	26,505	-	26,002	-
ჯგუფში შემავალი სხვა შვილობილი კომპანიები	-	1,336	-	25,426
დაფარული სესხები:				
საბოლოო მშობელი კომპანია (ძირი თანხა)	-	-	27,425	-
საბოლოო მშობელი კომპანია (პროცენტი)	506	-	27,425	-
ჯგუფში შემავალი სხვა შვილობილი კომპანიები (ძირი თანხა)	26,505	51,112	-	25,426
ჯგუფში შემავალი სხვა შვილობილი კომპანიები (პროცენტი)	599	2,120	-	25,426
სესხებთან დაკავშირებული ხარჯები:				
საბოლოო მშობელი კომპანია (პროცენტი)	733	-	226	-
ჯგუფში შემავალი სხვა შვილობილი კომპანიები (პროცენტი)	559	2,134	-	-

2019 წელს „Lukoil Europe Holding B.V.“- სგან მიღებულ სესხებზე დაგროვილმა პროცენტმა შეადგინა 773 ათასი ლარი და „LUKINTER Finance B.V.“-სგან მიღებულ სესხებზე დაგროვილმა პროცენტმა შეადგინა 559 ათასი ლარი (2018: „LUKINTER Finance B.V.“ - 2,134 ათასი ლარი).

ყველა დაუფარავი ნაშთი დაკავშირებულ მხარეებთან უნდა დაიფაროს ნაღდი ანგარიშსწორებით საანგარიშგებო თარიღიდან ექვსი თვის განმავლობაში. არცერთი ნაშთი არ არის უზრუნველყოფილი.

საპროცენტო განაკვეთები და კომპანიის დაკავშირებული მხარეებისგან აღებული სესხების დაფარვის ვადები განმარტებულია მე-15 შენიშვნაში.

23. შეფასების საფუძველი

წინამდებარე ფინანსური ანგარიშგება მომზადებულია ისტორიული ღირებულების საფუძველზე.

24. შემდგომი მოვლენები

(a) COVID-19-ის აფეთქება

COVID-19-ის აფეთქებამ 2020 წლის დასაწყისში და მისმა სწრაფმა გავრცელებამ მსოფლიოს გარშემო, იქონია არსებითი გავლენა და ცვლილებები შეიტანა ბიზნეს გარემოში მსოფლიოს გარშემო ყველა ქვეყანაში, მათ შორის საქართველოშიც.

2020 წლის 11 მარტს, ჯანდაცვის მსოფლიო ორგანიზაციამ (WHO) COVID-19 კორონავირუსის პანდემია გამოაცხადა. COVID-19 -ის საზოგადოების ჯანმრთელობისთვის პოტენციურად სერიოზული საფრთხის საპასუხოდ, საქართველოს მთავრობამ ვირუსის გავრცელების საწინააღმდეგო ზომები მიიღო, რაც მოიცავს ტრანსსასაზღვრო გადაადგილებაზე შეზღუდვების დაწესებას, უცხოელი სტუმრებისთვის ქვეყანაში შემოსვლის შეზღუდვებს და ბიზნეს საზოგადოებისთვის მითითების მიცემას, რომ თანამშრომლები სახლიდან მუშაობის რეჟიმზე გადაიყვანონ. 2020 წლის მარტის განმავლობაში, რეგიონალურმა უფლებამოსილმა ორგანოებმა ეტაპობრივად შემოიღეს დამატებითი ზომები სოციალური დისტანცირების გასაძლიერებლად, სკოლების, უნივერსიტეტების, რესტორნების, კინოთეატრების, თეატრების და მუზეუმების და სპორტული დაწესებულებების დახურვის ჩათვლით.

ზემოაღნიშნული ზომებისა და კომპანიის მიმდინარე საოპერაციო და ფინანსური მდგომარეობის გათვალისწინებით, სხვა ამჟამად ხელმისაწვდომ საჯარო ინფორმაციასთან ერთად, ხელმძღვანელობა არ მოელოდა რომ COVID-19-ის აფეთქებას ექნება მყისიერი უარყოფითი გავლენა კომპანიის ფინანსურ მდგომარეობასა და საოპერაციო შედეგებზე. თუმცა, ხელმძღვანელობა არ გამორიცხავს რომ გახანგრძლივებულ საკარანტინო პერიოდს, ზომების სიმკაცრის ზრდას ან მსგავსი ზომების შემდგომ უარყოფით გავლენას ეკონომიკურ გარემოზე, ექნება უარყოფითი გავლენა კომპანიაზე საშუალო და გრძელვადიან პერიოდებში. კომპანია ასევე ითვალისწინებს მოვლენათა უარყოფითი განვითარების ვარიანტებს და მზად არის შესაბამისად მოარგოს მისი საოპერაციო გეგმები. ხელმძღვანელობა აგრძელებს სიტუაციის მონიტორინგს და მსგავსი მოვლენების და გარემოებების შესამსუბუქებლად მიიღებს საპასუხო ზომებს მათი მოხდენისთანავე.

(b) საგადასახადო შემოწმების შედეგები

2020 წლის 17 მარტს საქართველოს შემოსავლების სამსახურმა გამოსცა აქტი, ზემოხსენებული აქტი N310 გასაჩივრების საპასუხოდ (შენიშვნა 21 (b)). 2,543 ათასი ლარის ოდენობით დამატებით დაკისრებული გადასახადები და ვალდებულებები 363 ათას ლარამდე იქნა შემცირებული. ზემოაღნიშნულის შესაბამისად, 2018 წელს, აღნიშნულ აქტთან დაკავშირებით დარიცხულ იქნა 457 ათასი ლარი, ამრიგად, 2019 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისთვის დამატებითი ანარიცხი არ შექმნილა.

2020 წლის 23 მარტს საქართველოს შემოსავლების სამსახურმა გამოსცა აქტი, ზემოხსენებული აქტი N295 გასაჩივრების საპასუხოდ (შენიშვნა 21 (b)). 4,444 ათასი ლარის ოდენობით დამატებით დაკისრებული გადასახადები და ვალდებულებები სრულად იქნა აღდგენილი.

2020 წლის 10 აპრილს საქართველოს შემოსავლების სამსახურმა გამოსცა საგადასახადო შემოწმების აქტი, 2018 წლის 1 ნოემბრიდან 2019 წლის 1 ნოემბრამდე პერიოდის შემოწმებისთვის. კომპანიას დაეკისრა 141 ათასი ლარის ოდენობით დამატებითი გადასახადები და ვალდებულებები.

25. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკები

ქვემოთ განსაზღვრული სააღრიცხვო პოლიტიკები თანმიმდევრულად იქნა გამოყენებული წინამდებარე ფინანსურ ანგარიშგებაში წარმოდგენილ ყველა პერიოდთან მიმართებაში და თანმიმდევრულად იქნა გამოყენებული კომპანიის მიერ, გარდა სხვაგვარად მითითებულისა (იხილეთ შენიშვნა 5).

(a) შემოსავლის აღიარება

ინფორმაცია ჯგუფის კლიენტებთან გაფორმებულ ხელშეკრულებებთან დაკავშირებულ სააღრიცხვო პოლიტიკებზე მოცემულია შენიშვნაში 6.

(b) ფინანსური შემოსავალი და ხარჯები

„კომპანიის“ ფინანსური შემოსავალი და ფინანსური ხარჯები მოიცავს შემდეგს:

- საპროცენტო ხარჯი;
- საპროცენტო შემოსავალი საბანკო ნაშთებზე;
- ვალუტის კურსის ცვლილებით გამოწვეული მოგება ან ზარალი ფინანსურ აქტივებსა და ფინანსურ ვალდებულებებზე

საპროცენტო შემოსავალი ან ხარჯი აღიარდება ეფექტური საპროცენტო მეთოდის გამოყენებით.

„ეფექტური საპროცენტო განაკვეთი“ არის განაკვეთი რომელიც ზუსტად ადისკონტირებს სავარაუდო მომავალ ფულად გადახდებს ან შემოსულობებს ფინანსური ინსტრუმენტის მოსალოდნელი მოხმარების ვადის მიხედვით:

- ფინანსური აქტივის მთლიან საბალანსო ღირებულებაზე; ან
- ფინანსური ვალდებულების ამორტიზირებულ ღირებულებაზე;

საპროცენტო შემოსავლისა და ხარჯის გამოთვლისას, ეფექტური საპროცენტო განაკვეთი გამოიყენება აქტივის მთლიან საბალანსო ღირებულებაზე (როდესაც აქტივი არ არის გაუფასურებული კრედიტით) ან ვალდებულების ამორტიზირებულ ღირებულებაზე. თუმცა, ფინანსური აქტივებისთვის, რომლებიც თავდაპირველი აღიარების შემდგომ გაუფასურდა, საპროცენტო შემოსავალი გამოითვლება ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის ფინანსური აქტივის ამორტიზირებულ ღირებულებაზე გამოყენებით. თუ აქტივი აღარ არის გაუფასურებული, მაშინ საპროცენტო შემოსავლის გამოთვლა უზრუნდება მთლიანი საბალანსო ღირებულებაზე დათვლის მეთოდს.

ვალუტის გაცვლითი კურსის ცვლილებით გამოწვეული მოგება ან/და ზარალი აღიარდება ნეტო საფუძველზე როგორც ფინანსური შემოსავალი ან ფინანსური ხარჯი, იმის გათვალისწინებით თუ სად აქვს ადგილი უცხოური ვალუტის მოძრაობას - წმინდა მოგების თუ წმინდა ზარალის პოზიციაში.

(c) ოპერაციები უცხოურ ვალუტაში

უცხოურ ვალუტაში განხორციელებული ოპერაციები კონვერტირდება „კომპანიის“ სამუშაო ვალუტაში, ოპერაციის დღეს მოქმედი გაცვლითი კურსით.

უცხოურ ვალუტაში დენომინირებული ფულადი აქტივები და ვალდებულებები ანგარიშგების თარიღისთვის კონვერტირდება სამუშაო ვალუტაში, ამ თარიღისთვის მოქმედი გაცვლითი კურსით. ფულად ერთეულებზე მოგება ან ზარალი უცხოურ ვალუტაში წარმოადგენს სხვაობას პერიოდის დასაწყისში არსებულ ამორტიზირებულ ღირებულებას სამუშაო ვალუტაში, კორექტირებულს ეფექტური პროცენტით და გადახდებით პერიოდის განმავლობაში, და უცხოურ ვალუტაში არსებულ ამორტიზირებულ ღირებულებას შორის, გადაყვანილს ანგარიშგების პერიოდის ბოლოს არსებული გაცვლითი კურსით.

უცხოურ ვალუტაში დენომინირებული არაფულადი აქტივები და ვალდებულებები, რომლებიც შეფასებულია სამართლიანი ღირებულებით, კონვერტირდება სამუშაო ვალუტაში სამართლიანი ღირებულების განსაზღვრის დღეს მოქმედი გაცვლითი კურსით. არაფულადი ერთეულები უცხოურ ვალუტაში, შეფასებული ისტორიული ფასის საფუძველზე, კონვერტირდება ოპერაციის თარიღისთვის არსებული გაცვლითი კურსით.

ოპერაციებში წარმოშობილი სხვაობები უცხოურ ვალუტაში აღიარდება მოგებაში ან ზარალში.

(d) თანამშრომელთა მოკლევადიანი სარგებელი

თანამშრომელთა მოკლევადიანი ანაზღაურების ვალდებულებები ფასდება არადისკონტირებულ საფუძველზე და აღირიცხება შესაბამისი მომსახურების გაწევის მომენტიდან. ვალდებულება აღიარდება იმ ოდენობით, რომლის გადახდაც მოსალოდნელია მოკლევადიანი ფულადი ბონუსის ან მოგების განაწილების გეგმით იმ შემთხვევაში, თუ „კომპანიას“ მოცემულ მომენტში აქვს სამართლებრივი ან კონსტრუქციული ვალდებულება, გადაიხადოს მომსახურე პერსონალის მიერ წარსულში გაწეული მომსახურების საფასური და ეს ვალდებულება შეიძლება საიმედოდ იქნას შეფასებული.

კომპანიის მიერ სოციალურ პროგრამებში განხორციელებული შენატანების ის ოდენობა რომელიც გამიზნულია საზოგადოების სასარგებლოდ და არ არის ლიმიტირებული კომპანიის თანამშრომლებზე, აღიარდება მოგებაში ან ზარალში მათი გაწევისთანავე.

(e) მოგების გადასახადი

მოგების გადასახადის ხარჯი მოიცავს მიმდინარე და გადავადებულ გადასახადებს. მიმდინარე და გადავადებული გადასახადები აღიარდება მოგებაში ან ზარალში გარდა შემთხვევისა, როდესაც ის უკავშირდება პირდაპირ კაპიტალში ან სხვა სრულ შემოსავალში აღიარებულ ერთეულებს, რა შემთხვევაშიც მოგების გადასახადი კაპიტალში ან სხვა სრულ შემოსავალში აღიარდება.

2016 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით ძალაში შესულ საგადასახადო კანონს გადააქვს დაბეგვრის მომენტი მოგების გამომუშავების მომენტიდან მის განაწილების მომენტზე.

(i) მიმდინარე გადასახადი

მიმდინარე გადასახადის ხარჯი არის აღნიშნული წლის დასაბეგრი მოგების ან ზარალის საფუძველზე წარმოქმნილი მოსალოდნელი საგადასახადო ვალდებულება, იმ საგადასახადო განაკვეთის გამოყენებით, რომელიც ძალაშია არ არსებითად ამოქმედებულია ანგარიშგების წარდგენის თარიღისათვის, წინა წლებთან მიმართებაში საგადასახადო ვალდებულების ნებისმიერი კორექტირების ჩათვლით. მიმდინარე საგადასახადო ვალდებულება ასევე მოიცავს დივიდენდებიდან წარმოშობილ ნებისმიერ საგადასახადო ვალდებულებას.

2016 წლის 13 მაისს საქართველოს პარლამენტმა მიიღო კანონპროექტი მოგების გადასახადის რეფორმის შესახებ (რომელიც ასევე ცნობილია მოგების გადასახადის ესტონური მოდელის სახელით), რაც ნიშნავს დაბეგვრის მომენტის გადატანას მოგების გამომუშავების თარიღიდან მისი გაცემის თარიღამდე. კანონი ძალაში შევიდა 2016 წლიდან და გამოიყენება საგადასახადო პერიოდებისთვის 2017 წლის 1 იანვრის შემდეგ ყველა იურიდიული პირისთვის, გარდა ფინანსური ინსტიტუტებისა (როგორც არის ბანკები, სადაზღვევო კომპანიები, მიკროსაფინანსო ორგანიზაციები, ლომბარდები), რომლებისთვისაც კანონი ძალაში შევა მოგვიანებით.

მოგების გადასახადით დაბეგვრის ახალი სისტემა არ გულისხმობს მოგების გადასახადისგან გათავისუფლებას, ეს უკანასკნელი გადმოდის მოგების გამომუშავების მომენტიდან მათი განაწილების მომენტამდე: ე.ი. ძირითად დაბეგვრის ობიექტს წარმოადგენს განაწილებული მოგება. საქართველოს საგადასახადო კოდექსი განსაზღვრავს განაწილებულ მოგებას, როგორც აქციონერებზე დივიდენდების სახით გაცემულ მოგებას. ამას გარდა, ზოგიერთი სხვა ოპერაციაც მიიჩნევა განაწილებულ მოგებად, მაგალითად არასაბაზრო ტრანსსასაზღვრო ოპერაციები დაკავშირებულ მხარეებთან და/ან გადასახადისგან გათავისუფლებულ პირებთან, რომლებიც ასევე ითვლებიან განაწილებული მოგების მიმღებებად მოგების გადასახადის მიზნებისთვის. ამასთან საგადასახადო ობიექტი მოიცავს ხარჯებს და სხვა ვალდებულებებს, რომლებიც არ უკავშირდება საწარმოს ეკონომიკურ საქმიანობებს, უფასო მიწოდებებს და ზღვარს გადაცდენილ წარმომადგენლობით ხარჯებს.

საგადასახადო ანაზღაურება ხელმისაწვდომია გადახდილ მიმდინარე გადასახადზე 2008-2016 წლების გაუნაწილებელ მოგებაზე, თუ ასეთი მოგება განაწილდება 2017 ან შემდეგ წლებში.

დივიდენდების გადახდიდან წარმოშობილი მოგების გადასახადი აღირიცხება ხარჯის სახით დივიდენდების გამოცხადების პერიოდში, მიუხედავად ფაქტობრივი გადახდის თარიღისა ან იმ პერიოდისა, რომლისთვისაც ხორციელდება დივიდენდების გადახდა.

საქართველოს საგადასახადო კოდექსი განსაზღვრავს მოგების გადასახადის იმ კონკრეტულ ოპერაციებზე დარიცხვას, რომლებიც არ უკავშირდება საწარმოს ეკონომიკურ საქმიანობებს, უფასო მიწოდებებს და დაშვებულ ლიმიტებს გარეთ წარმომადგენლობით ხარჯებს. კომპანია ამგვარი ოპერაციის დაბეგვრას არ განიხილავს ბასს 12-ის (მოგების გადასახადები) ფარგლებში და აღრიცხავს სხვა გადასახადების მუხლში (მოგების გადასახადის გარდა).

(ii) გადავადებული გადასახადი

ზემოთ აღწერილი ახალი საგადასახადო სისტემის ხასიათიდან გამომდინარე, საქართველოში რეგისტრირებული საწარმოები არ განასხვავებენ აქტივების საგადასახადო საფუძვლებს და მათ საბალანსო ღირებულებებს და შესაბამისად, გადავადებული საგადასახადო აქტივები და ვალდებულებები არ წარმოიშვება.

წინა წლებში გაწეული საგადასახადო ზარალი არ გამოიყენება მომავალ დაბეგვრად მოგებებთან მიმართებაში.

(f) მარაგები

მარაგები ფასდება თვითღირებულებასა და წმინდა სარეალიზაციო ღირებულებას შორის უმცირესით. მარაგის თვითღირებულება გამოიანგარიშება ფიფო (პირველი შემოსული პირველი გასული) პრინციპის საფუძველზე და მოიცავს დანახარჯებს მარაგების შეძენაზე და მათი ადგილზე მიწოდებისა და სამუშაო მდგომარეობაში მოსაყვანად საჭირო სხვა ხარჯებს.

საქმიანობის ჩვეულებრივად მიმდინარეობის პირობებში წმინდა სარეალიზაციო ღირებულება წარმოადგენს მოსალოდნელ გასაყიდ ღირებულებას გამოკლებული დასრულების და გაყიდვის სავარაუდო ხარჯები.

(გ) ძირითადი საშუალებები

(i) აღიარება და შეფასება

ძირითადი საშუალებების ერთეულები შეფასებულია, როგორც თვითღირებულებას გამოკლებული დაგროვილი ცვეთა და ნებისმიერი დაგროვილი გაუფასურების ზარალი. 2009 წლის 1 იანვარს, ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტებზე გადასვლისას, ძირითადი საშუალებების ღირებულება განისაზღვრა ამ თარიღისათვის არსებული სამართლიანი ღირებულების შესაბამისად.

აქტივის თვითღირებულება მოიცავს მის შეძენასთან დაკავშირებულ პირდაპირ დანახარჯებს. საკუთარი ძალებით შექმნილი აქტივის ღირებულება შედგება მასალების, შრომითი და ნებისმიერი პირდაპირი დანახარჯების ღირებულებისაგან, რომელიც საჭიროა აქტივის დანიშნულებისამებრ მუშა მდგომარეობაში მოსაყვანად, აგრეთვე აქტივის დემონტაჟის, გატანის და იმ ადგილის დასუფთავების ღირებულებას, სადაც აქტივია განთავსებული, ასევე სასესხო კაპიტალიზებულ ხარჯებს. შეძენილი პროგრამული უზრუნველყოფა, რომელიც აღჭურვილობის ფუნქციონალურად განუყოფელ ნაწილს წარმოადგენს, კაპიტალიზდება ძირითადი საშუალების ღირებულების ნაწილის სახით.

როდესაც ძირითადი საშუალების ცალკეულ მნიშვნელოვან ნაწილებს განსხვავებული სასიცოცხლო ვადა აქვთ, ისინი აღირიცხებიან ცალ-ცალკე, როგორც ძირითადი საშუალების ძირითადი კომპონენტები.

ძირითადი საშუალებების გასვლით მიღებული ნებისმიერი სარგებელი ან ზარალი განისაზღვრება, როგორც ამონაგებსა და ძირითადი საშუალებების წმინდა საბალანსო ღირებულებას შორის სხვაობა და აისახება წმინდად, მოგების ან ზარალის ანგარიშგებაში როგორც სხვა შემოსავლები ან სხვა ხარჯები.

(ii) შემდგომი დანახარჯები

ძირითადი საშუალების ერთეულის ნაწილის შეცვლის ღირებულება აღიარდება ერთეულის საბალანსო ღირებულებაში, თუ სავარაუდოა, რომ კომპონენტში განივთებული მომავალი ეკონომიკური სარგებელი კომპანიაში შემოედინება და შესაძლებელია მისი ღირებულების საიმედოდ შეფასება. გამოცვლილი კომპონენტის საბალანსო ღირებულების აღიარება წყდება. ძირითადი საშუალებების ყოველდღიური მოვლა-შენახვის ხარჯები გაწევისთანავე აისახება მოგებაში ან ზარალში.

(iii) ცვეთა

ძირითადი საშუალებები ექვემდებარებიან ცვეთის დარიცხვას მათი დამონტაჟებისა და მზადმყოფ მდგომარეობაში მოყვანის მომენტიდან, ხოლო საწარმოს შიდა ძალებით დამზადებული აქტივები - მათი დასრულების და სამუშაო მდგომარეობაში მოყვანის მომენტიდან. ცვეთა ანგარიშდება აქტივის ღირებულებიდან, რომელსაც გამოკლებული აქვს მისი ნარჩენი ღირებულება. ფასდება ინდივიდუალური აქტივების მნიშვნელოვანი კომპონენტები და თუ კომპონენტს სხვა აქტივებისგან განსხვავებული სასარგებლო მომსახურების ვადა აქვს, მას ცვეთა ერიცხება ცალკე.

ცვეთა აღიარდება მოგებაში ან ზარალში წრფივი მეთოდის გამოყენებით, ძირითად საშუალებებს თითოეული ნაწილის სავარაუდო სასარგებლო მომსახურების ვადის განმავლობაში, ვინაიდან ეს საუკეთესოდ წარმოაჩენს აქტივში განივთებული, მომავალი ეკონომიკური სარგებლის მოხმარებას. იჯარით აღებულ აქტივებს ცვეთა ერიცხება იჯარის ვადასა და მათ სასარგებლო მომსახურების ვადას შორის უმცირესით, თუ გონივრულ ფარგლებში აშკარა არ გახდება, რომ იჯარის ვადის ბოლოს აქტივებზე საკუთრების უფლება კომპანიაზე გადავა. მიწას ცვეთა არ ერიცხება.

მნიშვნელოვანი ძირითადი საშუალებების სავარაუდო საშუალო მომსახურების ვადა მიმდინარე და შესადარის პერიოდში შემდეგია:

– შენობა-ნაგებობები	10-15 წელი;
– სანავთობე მოწყობილობები	5-7 წელი;
– სხვა	3-7 წელი.

ცვეთის მეთოდების, სასარგებლო მომსახურების ვადისა და ნარჩენი ღირებულების გადახედვა ხორციელდება ყოველ ფინანსურ წელს და საჭიროებისამებრ კორექტირდება (შენიშვნა 9).

(h) არამატერიალური აქტივები

კომპანიის მიერ შეძენილი არამატერიალური აქტივები, რომლებსაც სასრული სასარგებლო მომსახურების ვადები აქვთ, ფასდება თვითღირებულებით, აკუმულირებული ამორტიზაციის და აკუმულირებული გაუფასურების ზარალის გამოკლებით.

(i) შემდგომი დანახარჯები

შემდგომი დანახარჯები კაპიტალიზდება მხოლოდ იმ შემთხვევაში, თუ ის ზრდის კონკრეტულ აქტივში (რომელსაც ის უკავშირდება) განივთებულ მომავალ ეკონომიკურ სარგებელს. ყველა სხვა ხარჯი, შიდა ძალებით შექმნილ გუდვილსა და ბრენდებზე გაწეული ხარჯების ჩათვლით, გაწევისთანავე აღიარდება მოგებაში ან ზარალში.

(ii) ამორტიზაცია

ამორტიზაცია გაანგარიშდება აქტივის ღირებულებაზე მისი ნარჩენი ღირებულების გამოკლებით.

ამორტიზაცია აღიარდება მოგებაში ან ზარალში წრფივი მეთოდის გამოყენებით არამატერიალური აქტივების მოსალოდნელი სასარგებლო მომსახურების ვადების მანძილზე, იმ თარიღიდან, როდესაც ისინი გამოყენებისთვის ხელმისაწვდომი იქნება, რადგან ეს მეთოდი ყველაზე მიახლოებულად ასახავს აქტივში განივთებული მომავალი ეკონომიკური სარგებლების მოსალოდნელ მოხმარების ნიმუშს. მოსალოდნელი სასარგებლო მომსახურების ვადები მიმდინარე და შესადარის პერიოდებისთვის არის შემდეგი:

- პროგრამული უზრუნველყოფები და ლიცენზიები 5-15 წელი.

ამორტიზაციის მეთოდები, სასარგებლო მომსახურების ვადები და ნარჩენი ღირებულებები გადაიხედება ყოველი ფინანსური წლის ბოლოს და საჭიროების შემთხვევაში იცვლება.

(i) ფინანსური ინსტრუმენტები

(i) აღიარება და თავდაპირველი შეფასება

სავაჭრო მოთხოვნები თავდაპირველად აღიარდება წარმოშობის მომენტში. ყველა სხვა ფინანსური აქტივები და ფინანსური ვალდებულებები თავდაპირველად აღიარდება როდესაც კომპანია ფინანსური ინსტრუმენტის სახელშეკრულებო პირობების მხარე ხდება.

ფინანსური აქტივი (თუ ის არ არის სავაჭრო მოთხოვნა არსებითი ფინანსური კომპონენტის გარეშე) ან ფინანსური ვალდებულება თავდაპირველად შეფასებულია სამართლიან ღირებულებას დამატებული (არა სამართლიანი ღირებულებით მოგებაში ან ზარალში ასახვით შეფასებული ერთეულისთვის) მის შეძენასთან ან გამოშვებასთან პირდაპირ დაკავშირებული გარიგების ხარჯები. სავაჭრო მოთხოვნა არსებითი ფინანსური კომპონენტის გარეშე თავდაპირველად ფასდება გარიგების ფასით.

(ii) ფინანსური აქტივების კლასიფიკაცია და შემდგომი შეფასება

ფინანსური აქტივები

პირველადი აღიარებისას, ფინანსური აქტივი კლასიფიცირდება ისევე როგორც აღირიცხება: ამორტიზირებული ღირებულებით; სამართლიანი ღირებულებით სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით - ვალის ინვესტიცია; სამართლიანი ღირებულებით სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით - კაპიტალის ინვესტიცია; ან სამართლიანი ღირებულებით მოგება ან ზარალში ასახვით.

პირველადი აღიარების შემდგომ ფინანსური აქტივები არ ექვემდებარება რეკლასიფიკაციას, მანამ სანამ კომპანია არ შეცვლის ფინანსური აქტივების აღრიცხვის ბიზნეს მოდელს, რა შემთხვევაშიც ყველა ჩართული ფინანსური აქტივი რეკლასიფიცირებულია ბიზნეს მოდელის ცვლილების შემდგომ პირველი სააღრიცხვო პერიოდის პირველივე დღეს.

ფინანსური აქტივი ფასდება ამორტიზირებული ღირებულებით თუ ის აკმაყოფილებს შემდგომ მოყვანილ ორივე პირობას და არ არის გამიზნული როგორც სამართლიანი ღირებულებით მოგება ან ზარალში ასახვით შეფასებული:

- აქტივი განეკუთვნება ბიზნეს მოდელს რომლის მიზანიც არის აქტივების შენახვა სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების შესაგროვებლად; და
- მისი სახელშეკრულებო პირობები კონკრეტულ თარიღებში წარმოშობს ფულად ნაკადებს რომელიც მხოლოდ ძირითადი თანხისა და დაუფარავ ძირითადი დაგროვილი პროცენტის გადახდას წარმოადგენს.

ვალის ინვესტიცია შეფასებულია სამართლიანი ღირებულებით სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით, თუ ის აკმაყოფილებს ქვემოთ მოცემულ ორივე პირობას და არ არის გამიზნული როგორც სამართლიანი ღირებულებით მოგებაში ან ზარალში ასახვით შეფასებული:

- აქტივი განეკუთვნება ბიზნეს მოდელს რომლის მიზანიც არის სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების შეგროვება და ფინანსური აქტივების გაყიდვა; და
- მისი სახელშეკრულებო პირობები კონკრეტულ თარიღებში წარმოშობს ფულად ნაკადებს რომელიც მხოლოდ ძირითადი თანხისა და დაუფარავ ძირითადი დაგროვილი პროცენტის გადახდას წარმოადგენს.

თავდაპირველი აღიარებისას კაპიტალის ინვესტიციისთვის რომელიც არ არის სავაჭროდ ფლობილი, კომპანიას შეუძლია უპირობოდ აირჩიოს ინვესტიციის სამართლიანი ღირებულების შემდგომი ცვლილებების სხვა სრულ შემოსავალში ასახვა. ეს არჩევანი კეთდება თითოეული ინვესტიციის დონეზე.

ყველა ფინანსური აქტივი რომელიც არ კლასიფიცირდება ამორტიზირებული ღირებულებით ან სამართლიანი ღირებულებით სხვა სრული შემოსავალში ასახვით, როგორც ზემოთ ავლნიშნეთ, აღირიცხება სამართლიანი ღირებულებით მოგებაში ან ზარალში ასახვით. თავდაპირველი აღიარებისას, კომპანიას შეუძლია უპირობოდ აღიაროს ფინანსური აქტივი რომელიც სხვაგვარად აკმაყოფილებს პირობებს, როგორც შეფასებადი ამორტიზირებული ღირებულებით, ან სამართლიანი ღირებულებით სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით ან სამართლიანი ღირებულებით მოგებაში ან ზარალში ასახვით თუ ეს აღმოფხვრის ან მნიშვნელოვნად ამცირებს სააღრიცხვო შეუსაბამობას რომელიც სხვაგვარად წარმოიშვებოდა

კომპანიის ფინანსური აქტივები მოიცავს ფინანსური აქტივების შემდეგ კლასებს: სავაჭრო მოთხოვნები (შენიშვნა 12) და ფულადი სახსრები და მათ ეკვივალენტები (შენიშვნა 13), რომლებიც შეფასებულია ამორტიზირებული ღირებულებით ეფექტური პროცენტის მეთოდის გამოყენებით.

ამორტიზირებული ღირებულებით შეფასებული ფინანსური აქტივები შემდგომ ფასდება ამორტიზირებული ღირებულებით ეფექტური პროცენტის მეთოდის გამოყენებით. ამორტიზირებული ღირებულება მცირდება გაუფასურების ზარალით. საპროცენტო შემოსავალი, უცხოური გაცვლითი კურსიდან მიღებული მოგება ან ზარალი და გაუფასურება აღიარდება მოგებაში ან ზარალში. ნებისმიერი აღიარების შეწყვეტიდან წარმოშობილი მოგება ან ზარალი აღიარდება მოგებაში ან ზარალში.

ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები მოიცავდა საბანკო ნაშთებს 3 თვიანი ან ნაკლები დაფარვის ვადით შემქნის დღიდან, რომლებიც ექვემდებარებოდა სამართლიან ღირებულებაში ცვლილებების არა არსებით რისკს.

ფინანსური ვალდებულებები – კლასიფიკაცია, შემდგომი შეფასება და შემოსულობა და ზარალი

ფინანსური ვალდებულებები კლასიფიცირდება ისევე როგორც აღირიცხება - ამორტიზირებული ღირებულებით ან სამართლიანი ღირებულებით მოგებაში ან ზარალში ასახვით. ფინანსური ვალდებულება კლასიფიცირდება სამართლიანი ღირებულებით მოგებაში ან ზარალში ასახვით თუ ის არის სავაჭროდ გამიზნული, წარმოებულია ან გამიზნულია ესეთად პირველადი აღიარებისას. სამართლიანი ღირებულებით მოგებაში ან ზარალში ასახვით შეფასებული ფინანსური ვალდებულებები აღირიცხება სამართლიანი ღირებულებით და წმინდა მოგება და ზარალით, ნებისმიერი საპროცენტო ხარჯის ჩათვლით, და აღიარებულია მოგებაში ან ზარალში. სხვა ფინანსური ვალდებულებები შემდგომ ფასდება ამორტიზირებული ღირებულებით ეფექტური პროცენტის მეთოდის გამოყენებით. საპროცენტო ხარჯი და უცხოური გაცვლითი კურსიდან მოგება და ზარალი აღიარდება მოგება ან ზარალის ანგარიშგებაში. ნებისმიერი მოგება ან ზარალი აღიარების შეწყვეტისას ასევე აღიარდება მოგებაში ან ზარალში.

(iii) ფინანსური აქტივების და ფინანსური ვალდებულებების ცვლილება

ფინანსური აქტივები

თუ ფინანსური აქტივის პირობები იცვლება, კომპანიამ უნდა შეაფასოს არსებითად იცვლება თუ არა შეცვლილი აქტივისგან წარმოშობილი ფულადი ნაკადები. თუ ფულად ნაკადებში არსებითი ცვლილებაა (ეგრეთ წოდებული „არსებითი ცვლილება“), მაშინ თავდაპირველი ფინანსური აქტივისგან წარმოშობილ ფულად ნაკადებზე სახელშეკრულებო უფლებები მიიჩნევა ვადაგასულად. ამ შემთხვევაში, თავდაპირველი ფინანსური აქტივის აღიარება წყდება და ახალი ფინანსური აქტივი აღიარდება სამართლიანი ღირებულებით.

კომპანია ახორციელებს მოცემული ცვლილების არსებითობის რაოდენობრივ და ხარისხობრივ შეფასებას, ანუ არსებითად განსხვავდება თუ არა საწყისი ფინანსური აქტივიდან მიღებული ფულადი ნაკადები შეცვლილი ან ჩანაცვლებული ფინანსური აქტივიდან მიღებული ფულადი ნაკადებისგან. კომპანია აფასებს არსებითია თუ არა ცვლილება რაოდენობრივ და ხარისხობრივ მაჩვენებლებზე დაყრდნობით, მოცემული თანმიმდევრობით: ხარისხობრივი მაჩვენებლები, რაოდენობრივი მაჩვენებლები, ორივე ხარისხობრივი და რაოდენობრივი მაჩვენებლების საერთო გავლენა. თუ ფულადი ნაკადები არსებითად განსხვავდება, მაშინ თავდაპირველი ფინანსური აქტივისგან წარმოშობილ ფულად ნაკადებზე სახელშეკრულებო უფლებები მიიჩნევა ვადაგასულად. ამ შეფასების გაკეთების დროს კომპანია ფინანსური ვალდებულებების ჩამოწერის დროს გამოყენებული პრინციპების ანალოგიური პრინციპებით ხელმძღვანელობს.

კომპანია ასკვნის, რომ ცვლილება არსებითია შემდეგ ხარისხობრივ ფაქტორებზე დაყრდნობით:

- ცვლილება ფინანსური აქტივის ვალუტაში;
- ცვლილება გირაოში ან სხვა სასესხო უზრუნველყოფაში;
- ფინანსური აქტივის პირობების ცვლილება, რომელიც იწვევს შეუსაბამობას „SPPI“ კრიტერიუმთან (ანუ კონვერტაციის ფუნქციის გათვალისწინება).

თუ შეცვლილი აქტივისგან მიღებული ფულადი ნაკადები, აღრიცხული ამორტიზირებული ღირებულებით, არ არის არსებითად შეცვლილი, მაშინ ცვლილების შედეგად ფინანსური აქტივის აღიარება არ წყდება. ამ შემთხვევაში, კომპანია ხელახლა ანგარიშობს ფინანსური აქტივის მთლიან საბალანსო ღირებულებას და მთლიანი საბალანსო ღირებულების კორექტირებისას წარმოქმნილ თანხას აღრიცხავს როგორც მოგებისა ან ზარალის კორექტირებას მოგება ან ზარალის ანგარიშგებაში. ფინანსური აქტივის მთლიანი საბალანსო ღირებულება ხელახლა ითვლება როგორც შეცვლილი სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების მიმდინარე ღირებულება რომელიც დისკონტირდება აქტივის თავდაპირველი ეფექტური საპროცენტო განაკვეთით. ნებისმიერი გაწეული ხარჯი ან საკომისიო აკორექტირებს შეცვლილ ფინანსურ აქტივს და არის ამორტიზირებული შეცვლილი ფინანსური აქტივის დარჩენილი მოხმარების ვადის განმავლობაში.

ფინანსური ვალდებულებები

კომპანია წყვეტს ფინანსურ ვალდებულების აღიარებას როდესაც იცვლება მისი პირობები და არსებითად განსხვავდება შეცვლილი ფინანსური ვალდებულებისგან მიღებული ფულადი ნაკადები. ამ შემთხვევაში, ახალი შეცვლილ პირობებზე დაფუძნებული ფინანსური ვალდებულება აღიარდება სამართლიანი ღირებულებით. სხვაობა ჩამოწერილი ფინანსური ვალდებულების საბალანსო ღირებულებასა და ახალ შეცვლილ პირობებიან ფინანსურ ვალდებულებას შორის აღიარდება მოგებაში ან ზარალში.

თუ ცვლილება (ან გაცვლა) არ იწვევს ფინანსური ვალდებულების აღიარების შეწყვეტას კომპანია იყენებს ფინანსური აქტივის სრული საბალანსო ღირებულების კორექტირებისას გამოყენებულ სააღრიცხვო პოლიტიკას. როდესაც ცვლილება არ იწვევს ფინანსური აქტივის აღიარების შეწყვეტას კომპანია აღიარებს ესეთი ცვლილებიდან (ან გაცვლიდან) წარმოშობილ, ფინანსური ვალდებულების ამორტიზირებული ღირებულების ნებისმიერ კორექტირებას, მოგებაში ან ზარალში, ცვლილების (გაცვლის) თარიღში.

ცვლილებები არსებული ფინანსური ვალდებულებების ფულად ნაკადებში არ მიიჩნევა კორექტირებად, თუ ისინი წარმოიშვა არსებული სახელშეკრულებო პირობებიდან, მაგალითად ბანკის მიერ განხორციელებული ცვლილებები ფიქსირებულ საპროცენტო განაკვეთში სებ-ის მიერ გაკეთებული საკვანძო განაკვეთების ცვლილების გამო, თუ სასესხო ხელშეკრულება აძლევს ბანკს ამის საშუალებას და კომპანიას აქვს საშუალება მიიღოს შეცვლილი განაკვეთი ან მოითხოვოს სესხის ძველ პირობებზე დატოვება ჯარიმის გადახდის გარეშე. საპროცენტო განაკვეთის ცვლილებისას არსებული საბაზრო განაკვეთის შესაბამისად, კომპანია ხელმძღვანელობს მცოცავი საპროცენტო განაკვეთის ფინანსური ინსტრუმენტებით. ეს ნიშნავს, რომ შესაბამისად იცვლება ეფექტური საპროცენტო განაკვეთიც.

კომპანია აფასებს არსებითია თუ არა ცვლილება რაოდენობრივ და ხარისხობრივ მაჩვენებლებზე დაყრდნობით: ხარისხობრივი მაჩვენებლები, რაოდენობრივი მაჩვენებლები, ორივე ხარისხობრივი და რაოდენობრივი მაჩვენებლების საერთო გავლენა. კომპანია ასკვნის, რომ ცვლილება არსებითია შემდეგ ხარისხობრივ ფაქტორებზე დაყრდნობით:

- ფინანსური ვალდებულების კურსის ცვლილება;
- ცვლილება გირაოში ან სხვა სასესხო უზრუნველყოფაში;
- კონვერტაციის შესაძლებლობის დამატება;
- ცვლილება ფინანსური ვალდებულების სუბორდინაციაში.

რაოდენობრივი შეფასებისას მნიშვნელოვნად იცვლება პირობები თუ ახალი პირობების მიხედვით ფულადი ნაკადების დისკონტირებული მიმდინარე ღირებულება, წმინდად გადახდილი თანხების (დისკონტირებული თავდაპირველი საპროცენტო განაკვეთით) ჩათვლით, მინიმუმ 10%-ით განსხვავდება საწყისი ფინანსური ვალდებულებიდან წარმოქმნილი ნარჩენი ფულადი ნაკადების დისკონტირებული მიმდინარე ღირებულებისგან. თუ ვალის ინსტრუმენტების გაცვლა

ან პირობების ცვლილება მიჩნეულია ვალის განულებად, ნებისმიერი გაწეული ხარჯი ან საკომისიო აღიარებულია ვალის განულებიდან მიღებულ მოგებასა ან ზარალში. თუ გაცვლა ან ცვლილება არ არის მიჩნეული ვალის განულებად, ნებისმიერი გაწეული ხარჯი ან საკომისიო აკორექტირებს ვალდებულების საბალანსო ღირებულებას და ამორტიზირებულია შეცვლილი ვალდებულების ნარჩენი მოხმარების ვადის განმავლობაში.

(iv) აღიარების შეწყვეტა

ფინანსური აქტივები

კომპანია წყვეტს ფინანსური აქტივის აღიარებას როდესაც ფინანსური აქტივიდან მიღებულ სახელშეკრულებო უფლებებს ფულად ნაკადებზე გასდის ვადა, ან ის გადასცემს გარიგებიდან მისაღებ სახელშეკრულებო უფლად ნაკადებზე უფლებებს, გარიგებაში რომელშიც ფინანსური აქტივის ფლობის თითქმის ყველა რისკი და ანაზღაურება არის გადაცემული, ან როდესაც კომპანია არც გადასცემს და არც ინარჩუნებს ფინანსური აქტივის ფლობასთან დაკავშირებულ რისკებს და ანაზღაურებებს და კომპანია არ ინარჩუნებს ფინანსურ აქტივზე უფლებებს.

კომპანია დებს გარიგებებს რომლითაც ის გადასცემს მისი ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში ასახულ აქტივებს, მაგრამ ინარჩუნებს გადაცემულ აქტივებთან დაკავშირებულ ყველა ან თითქმის ყველა რისკს და ანაზღაურებას. ასეთ შემთხვევებში, გადაცემული აქტივის აღიარება არ წყდება.

ფინანსური ვალდებულებები

კომპანია წყვეტს ფინანსური ვალდებულების აღიარებას როდესაც მის სახელშეკრულებო ვალდებულებებს ვადა გასდის, უქმდება ან თავისუფლდება. კომპანია ასევე წყვეტს ფინანსური ვალდებულების აღიარებას როცა მისი პირობები იცვლება და შეცვლილი ფინანსური ვალდებულებიდან მიღებული ფულადი ნაკადები მნიშვნელოვნად იცვლება, რა შემთხვევაშიც კორექტირებულ პირობებზე დაფუძნებული ახალი ფინანსური ვალდებულება აღიარდება მისი სამართლიანი ღირებულებით.

ფინანსური ვალდებულების აღიარების შეწყვეტისას, გაუქმებულ საბალანსო ღირებულებას შორის და გადახდილ თანხას შორის სხვაობა (ნებისმიერი არაფულატი აქტივების და ვალდებულებების გადაცემის ჩათვლით) აღიარდება მოგებაში ან ზარალში.

(v) ურთიერთგაქვითვა

ფინანსური აქტივები და ფინანსური ვალდებულებები შეიძლება იყოს ურთიერთგადაფარული და წმინდა ოდენობა წარმოდგენილი ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში, მხოლოდ და მხოლოდ მაშინ როდესაც კომპანიას აქვს იურიდიული აღსრულების უფლება, რომ ურთიერთგაქვითოს ეს ოდენობები და ის აპირებს მათ დაკმაყოფილებას წმინდა თანხის საფუძველზე ან აქტივის გაყიდვით იმავდროულად დააკმაყოფილოს ვალდებულება. კომპანიას ამჟამად გააჩნია ურთიერთგადაფარვის იურიდიული უფლება, თუ ეს უფლება არ არის პირობითი და დამოკიდებული მომავალ მოვლენაზე და გამოყენებადი როგორც ბიზნესის ჩვეულებრივი მიმდინარეობისას ასევე დეფოლტის, გადახდისუუნარობის ან კომპანიის და ყველა სხვა კონტრაქტების გაკოტრების შემთხვევაში.

(j) გაუფასურება

(i) არაწარმოებული ფინანსური აქტივები

ფინანსური ინსტრუმენტები

კომპანია აღიარებს ზარალის რეზერვებს ამორტიზირებული ღირებულებით შეფასებული ფინანსური აქტივების მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალზე:

კომპანია აღრიცხავს ზარალის რეზერვებს არსებობის მანძილზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის მიხედვით, შემდეგი შემთხვევების გარდა როდესაც აღირიცხება 12-თვიანი მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის მიხედვით:

- სასესხო ფასიანი ქაღალდები რომელთაც სააღრიცხვო თარიღისთვის აქვთ დაბალი საკრედიტო რისკი; და
- სხვა სასესხო ფასიანი ქაღალდები და საბანკო ნაშთები რომელთა საკრედიტო რისკი (ანუ ფინანსური ინსტრუმენტის მოსალოდნელი მოხმარების ვადის განმავლობაში დეფოლტის ალბათობა) არსებითად არ გაზრდილა თავდაპირველი აღიარების შემდგომ.

ზარალის რეზერვები სავაჭრო მოთხოვნებზე და სახელშეკრულებო აქტივებზე ყოველთვის ფასდება არსებობის მანძილზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის ტოლი ოდენობით.

ფინანსურ აქტივზე თავდაპირველად აღიარებული საკრედიტო რისკის არსებითი ზრდის დასადგენად და მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის დადგენისას, კომპანია ითვალისწინებს გონივრულ და დამხმარე ინფორმაციას რომელიც შესაბამისია და ხელმისაწვდომი დამატებითი ხარჯებისა და ძალისხმევის გაწევის გარეშე. ეს მოიცავს როგორც ხარისხობრივ ისე რაოდენობრივ ინფორმაციას და ანალიზს, კომპანიის წარსულ გამოცდილებაზე დაყრდნობით, ინფორმირებული საკრედიტო შეფასების და წინდახედულობის პრინციპის გათვალისწინებით.

კომპანია ფინანსური აქტივის საკრედიტო რისკის მნიშვნელოვან ზრდად მიიჩნევს როდესაც მას 30 დღეზე მეტი ვადაგადაცილება აქვს.

კომპანია ფინანსურ აქტივს მიიჩნევს დეფოლტირებულად მაშინ როდესაც:

- არ არის სავარაუდო რომ მსესხებელი სრულად დაფარავს თავის საკრედიტო ვალდებულებებს კომპანიის მიმართ, კომპანიის მიერ სესხის უზრუნველყოფის რეალიზაციის გარეშე (ესეთის არსებობის შემთხვევაში); ან
- ფინანსურ აქტივი 90 დღეზე მეტია ვადაგადაცილებულია;.

კომპანია მიიჩნევს, რომ სესხის უზრუნველყოფას აქვს დაბალი საკრედიტო რისკი როდესაც მისი საკრედიტო რეიტინგი ტოლია გლობალურად მიღებული განმარტებისა „ინვესტიციის ხარისხი“.

არსებობის მანძილზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი არის მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი რომელიც წარმოიშობა ყველა შესაძლო დეფოლტის შემთხვევებისგან ფინანსური ინსტრუმენტის მოსალოდნელი მოხმარების ვადის განმავლობაში.

12-თვიანი მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი არის მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის ის ნაწილი რომელიც წარმოიშობა ფინანსური ანგარიშგების წარდგენის თარიღიდან 12 თვის განმავლობაში მომხდარი დეფოლტის შემთხვევებისაგან (ან უფრო მოკლე ვადაში თუ ფინანსური ინსტრუმენტის მოხმარების ვადა 12 თვეზე ნაკლებია).

მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის დადგენისას გამოყენებული მაქსიმალური პერიოდი შეესაბამება მაქსიმალურ სახელშეკრულებო პერიოდს, რომლის განმავლობაშიც კომპანია ექვემდებარება საკრედიტო რისკს.

მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის შეფასება

მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი არის ალბათობაზე დაფუძნებული სავარაუდო საკრედიტო ზარალი. საკრედიტო ზარალი აღირიცხება ყველა ფულადი დანაკლისის მიმდინარე ღირებულებით (ანუ სხვაობა ორგანიზაციიდან ხელშეკრულების მიხედვით მიღებულ ფულად ნაკადებსა და მოსალოდნელ მისაღებ ფულად ნაკადებს შორის).

მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი დისკონტირებულია ფინანსური აქტივის ეფექტური საპროცენტო განაკვეთით.

კრედიტით გაუფასურებული ფინანსური აქტივები

ყოველი სააღრიცხვო პერიოდის დასაწყისში კომპანია აფასებს არის თუ არა ამორტიზირებული ღირებულებით აღრიცხული ფინანსური აქტივები და სამართლიანი ღირებულებით სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით შეფასებული სასესხო ფასიანი ქაღალდები გაუფასურებული კრედიტით. ფინანსური აქტივი „გაუფასურებულია კრედიტით“ როდესაც ფინანსური აქტივის სამომავლო ფულად ნაკადებზე საზიანო გავლენის მქონე ერთ ან მეტ შემთხვევას ჰქონდა ადგილი.

მტკიცებულება იმისა რომ ფინანსური აქტივი გაუფასურებულია კრედიტით მოიცავს შემდეგ დაკვირვებად მონაცემებს:

- მსესხებლის ან ემიტენტის არსებითი ფინანსური სირთულეები;
- ხელშეკრულების დარღვევა, მაგალითად დეფოლტი, ან 90 დღეზე მეტი ვადაგადაცილება;
- კომპანიის მიერ წინსწრების ან სესხის რესტრუქტურისა იმ პირობებით რომლებსაც კომპანია სხვა შემთხვევაში არ განიხილავდა;
- მოსალოდნელია მსესხებლის გაკოტრება ან სხვა ფინანსური რეორგანიზაცია; ან
- ფინანსური სირთულეების გამო უზრუნველყოფის აქტიური ბაზრის გაქრობა.

მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის რეზერვის ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში წარდგენა

ზარალის რეზერვი ამორტიზირებული ღირებულებით შეფასებულ ფინანსურ აქტივებზე, აკლდება აქტივის მთლიან საბალანსო ღირებულებას. სამართლიანი ღირებულებით სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით შეფასებული სასესხო ფასიანი ქაღალდებისთვის ზარალის რეზერვი აისახება მოგებაში ან ზარალში და აღიარდება სხვა სრულ შემოსავალში.

ჩამოწერა

ფინანსური აქტივის მთლიანი საბალანსო ღირებულება ჩამოწერილია როდესაც კომპანიას აღარ აქვს მისი მთლიანობაში ან ნაწილობრივ ამოღების იმედი. ინდივიდუალური კლიენტების შემთხვევაში როდესაც ფინანსური აქტივი 180 დღეზე მეტი ვადაგადაცილებულია კომპანია იყენებს მთლიანი საბალანსო ღირებულების ჩამოწერის პოლიტიკას, მსგავსი აქტივების ამოღების წარსულ გამოცდილებაზე დაყრდნობით. კორპორატიული კლიენტებისთვის კომპანია დამოუკიდებლად აფასებს ჩამოსაწერ ოდენობას და ვადებს, იმის მიხედვით არის თუ არა გონივრული მოლოდინი იმისა, რომ მოხერხდება თანხის ამოღება. კომპანია აღარ ელის ჩამოწერილი თანხიდან არსებითი ოდენობის ამოღებას. თუმცა, ჩამოწერილი ფინანსური აქტივები შეიძლება კიდევ დაექვემდებაროს აღსრულების მცდელობას კომპანიის მხრიდან ვადაგასული თანხების ამოღების პროცედურების შესაბამისად.

(k) საწესდებო კაპიტალი

საწესდებო კაპიტალი კლასიფიცირდება როგორც კაპიტალი.

(l) იჯარები

კომპანიამ ფასს 16-ი მოდიფიცირებული რეტროსპექტული მიდგომის გამოყენებით გამოიყენა და მაშასადამე შესადარისი ინფორმაცია არ არის გადაანგარიშებული და კვლავ ბასს 17-ის და ფასიკ 4-ის ფარგლებში არის წარმოდგენილი. ბასს 17-ის და ფასიკ 4-ის ფარგლებში სააღრიცხვო პოლიტიკების დეტალები განხილულია ცალკე.

2019 წლის 1 იანვრიდან გამოყენებული პოლიტიკა

ხელშეკრულების დადებისას, კომპანია განსაზღვრავს არის თუ არა ან მოიცავს თუ არა აღნიშნული ხელშეკრულება იჯარას. ხელშეკრულება არის ან შეიცავს იჯარას თუ ის გადასცემს კონკრეტული აქტივის გამოყენების კონტროლის უფლებას დროის გარკვეული პერიოდით გარკვეული ანაზღაურების სანაცვლოდ. იმის შესაფასებლად გადასცემს თუ არა ხელშეკრულება კონკრეტული აქტივის გამოყენების კონტროლის უფლებას, კომპანია ფასს 16-ის იჯარის განმარტებას იყენებს.

წინამდებარე პოლიტიკა გამოიყენება ხელშეკრულებებზე რომლებიც დადებულია 2019 წლის 1 იანვარს ან ამ თარიღის შემდგომ.

(i) როგორც მოიჯარე

იჯარის კომპონენტის შემცველი ხელშეკრულების დადების ან ცვლილების დროს, კომპანია ანაწილებს სახელშეკრულებო ანაზღაურებას თითოეულ საიჯარო კომპონენტზე მათი ფარდობითი ცალკეული ფასების მიხედვით. თუმცა, ქონების იჯარებისთვის კომპანიამ აირჩია არ განაცალკევოს არასაიჯარო კომპონენტები და იჯარა და არასაიჯარო კომპონენტები აღრიცხოს ერთი იჯარის კომპონენტის სახით.

კომპანია აღიარებს აქტივს გამოყენების უფლებით და საიჯარო ვალდებულებას იჯარის დაწყების თარიღისთვის. აქტივი გამოყენების უფლებით თავდაპირველად ფასდება თვითღირებულებით, რომელიც მოიცავს საიჯარო ვალდებულების თავდაპირველ ოდენობას კორექტირებულს ნებისმიერი საიჯარო გადახდებით, რომლებიც დაწყების თარიღში ან ამ თარიღამდე განხორციელდა, დამატებული ნებისმიერი თავდაპირველი პირდაპირ გაწეული ხარჯები და აქტივის დაშლის და შესაბამისი აქტივის გატანის ან მისი აღდგენის ან იმ ტერიტორიის აღდგენის ხარჯები სადაც აღნიშნული აქტივი მდებარეობდა, გამოკლებული ნებისმიერი მიღებული საიჯარო სტიმულირება.

შემდგომ ხდება „აქტივი გამოყენების უფლებით“ ცვეთა წრფივი მეთოდის გამოყენებით, იჯარის დაწყებიდან მისი დასრულების თარიღამდე, გარდა შემთხვევებისა როდესაც იჯარა გადასცემს შესაბამისი აქტივის მფლობელობას კომპანიას იჯარის ვადის ბოლოს, ან იმ შემთხვევაში თუ აქტივი გამოყენების უფლებით თვითღირებულება ასახავს კომპანიის მხრიდან შესყიდვის შესაძლებლობის გამოყენებას. ამ შემთხვევაში მოხდება „აქტივი გამოყენების უფლებით“ ცვეთა შესაბამისი აქტივის სასარგებლო მომსახურების ვადის მანძილზე, რომელიც ძირითადი საშუალებების მსგავს საფუძველზე განისაზღვრება. ამასთანავე, „აქტივი გამოყენების უფლებით“ პერიოდულად შემცირებულია გაუფასურების ზარალით (ასეთის არსებობის შემთხვევაში) და კორექტირდება საიჯარო ვალდებულების კონკრეტული გადაფასებებით.

საიჯარო ვალდებულება თავდაპირველად ფასდება იმ საიჯარო გადახდების მიმდინარე ღირებულებით, რომლებიც არ არის გადახდილი დაწყების თარიღისათვის, დისკონტირებულია იჯარაში ჩართული საპროცენტო განაკვეთით ან, თუ აღნიშნული განაკვეთის განსაზღვრა დროულად ვერ ხერხდება, კომპანიის მზარდი სასესხო განაკვეთით. ზოგადად, კომპანია დისკონტირების განაკვეთად მის მზარდ სასესხო განაკვეთს იყენებს.

კომპანია მის მზარდ სასესხო განაკვეთს განსაზღვრავს სხვადასხვა გარე ფინანსური წყაროებიდან საპროცენტო განაკვეთების მოპოვების გზით და მათი გარკვეული კორექტირებით, საიჯარო პირობების და იჯარით აღებული აქტივის სახეობის ასახვის მიზნით.

საიჯარო ვალდებულების შეფასებაში შეტანილი საიჯარო გადახდები მოიცავს ფიქსირებულ გადახდებს, მათ შორის „არსებით“ ფიქსირებულ გადახდებს.

საიჯარო ვალდებულება შემდგომ გაზრდილია საპროცენტო ხარჯით საიჯარო ვალდებულებაზე და შემცირებულია განხორციელებული საიჯარო გადახდებით. საიჯარო ვალდებულება ფასდება ამორტიზირებული ღირებულებით ეფექტური პროცენტის მეთოდის გამოყენებით. ის გადაფასებულია თუ კომპანია შეცვლის მის შეფასებას იმისა გამოიყენებს თუ არა ის შესყიდვის, გახანგრძლივების ან შეწყვეტის შესაძლებლობას ან არსებობს თუ არა გადახდილი არსებითი ფიქსირებული საიჯარო გადახდა.

როდესაც საიჯარო ვალდებულება მსგავსი გზით ფასდება, ხდება აქტივი გამოყენების უფლებით საბალანსო ღირებულების შესაბამისი კორექტირება, ან აღრიცხულია მოგებაში ან ზარალში თუ აქტივი გამოყენების უფლებით საბალანსო ღირებულება შემცირებულია ნულამდე.

კომპანიამ აირჩია გამოიყენოს ერთი დისკონტირების განაკვეთი მსგავსი მახასიათებლების მქონე იჯარების პორტფელზე. კომპანიამ აირჩია გამოიყენოს პორტფელის აღრიცხვა მსგავსი მახასიათებლების მქონე იჯარებისთვის.

კომპანიამ აირჩია არ აღიაროს „აქტივები გამოყენების უფლებით“ და საიჯარო ვალდებულებები დაბალი ღირებულების მქონე აქტივების იჯარებზე. კომპანია აღნიშნულ იჯარებთან დაკავშირებულ საიჯარო გადახდებს აღიარებს ხარჯის სახით წრფივი მეთოდის გამოყენებით, იჯარის ვადის მანძილზე.

საიჯარო ვადა ასახავს კომპანიის მიერ იმ პერიოდის გონივრულ შეფასებას, რომლის განმავლობაშიც შესაბამისი აქტივი იქნება გამოყენებული. საიჯარო ვადის განსაზღვრისას კომპანია მის განსჯას კონტრაქტის და შესაბამისი აქტივის ფართო ეკონომიკაზე და არა მხოლოდ სახელშეკრულებო პირობებზე აფუძნებს, რაც იძლევა საშუალებას, რომ ფაქტორები როგორებიცაა ეკონომიკური ჯარიმები, საკანონმდებლო მიდგომა იჯარის განახლებაზე, მოსალოდნელი ცვლილებები რეგულაციაში და კომპანიის სამომავლო ბიზნეს გეგმები ეფექტურად იყოს ასახული საიჯარო ვადის შეფასებაში.

მოკლევადიანი იჯარები და დაბალი ღირებულების მქონე აქტივების იჯარები

კომპანიამ აირჩია არ აღიაროს აქტივები გამოყენების უფლებით და საიჯარო ვალდებულებები დაბალი ღირებულების მქონე აქტივების იჯარებისთვის და მოკლევადიანი იჯარებისთვის. კომპანია აღნიშნულ იჯარებთან დაკავშირებულ საიჯარო გადახდებს აღიარებს ხარჯის სახით წრფივი მეთოდით იჯარის ვადის მანძილზე.

2019 წლის 1 იანვრამდე გამოყენებული პოლიტიკა

(ii) როგორც მოიჯარე

შესადარის პერიოდში, კომპანიას არ ჰქონდა ფინანსურ იჯარებად კლასიფიცირებული იჯარები.

სხვა იჯარების ფარგლებში ფლობილი აქტივები კლასიფიცირებული იყო საოპერაციო იჯარების სახით და არ იყო აღიარებული კომპანიის ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში. საოპერაციო იჯარების ფარგლებში განხორციელებული გადახდები აღიარებულ იქნა მოგებაში ან ზარალში წრფივი მეთოდით იჯარის ვადის მანძილზე. მიღებული საიჯარო სტიმულირება აღიარდა მთლიანი საიჯარო ხარჯის განუყოფელი ნაწილის სახით, იჯარის ვადის მანძილზე.

(m) მიღებული ავანსები

მიღებული ავანსები უკავშირდება ბარათების და კუპონების გაყიდვას რომელიც შეიძლება გამოყენებულ იქნას ნავთობპროდუქტების და ნავთობქიმიკატების შესაძენად. ავანსი თავდაპირველად აღიარდება მაშინ როდესაც მომხმარებელი იძენს ბარათს ან კუპონს. შემოსავალი აღიარდება როდესაც ბარათი ან კუპონი გამოიყენება საწვავის ბენზინ-გასამართ სადგურებზე შესაძენად.

იხილეთ შენიშვნა 6.

(n) ანარიცხები

ანარიცხები აღიარდება იმ შემთხვევაში თუ, წარსული მოვლენების შედეგად, კომპანიას აქვს მიმდინარე იურიდიული ან კონსტრუქციული ვალდებულება რომლის შეფასებაც საიმედოდ არის შესაძლებელი, და სავარაუდოა, რომ ამ ვალდებულების დასაკმაყოფილებლად აუცილებელი იქნება კომპანიიდან ეკონომიკური სარგებელის გადინება. ანარიცხები გამოითვლება მომავალი მოსალოდნელი ფულადი ნაკადების, გადასახადების გადახდამდე არსებული განაკვეთით დისკონტერებით, რაც ასახავს ფულის ღირებულების დროში მიმდინარე საბაზრო შეფასებებს და ვალდებულებისთვის დამახასიათებელ რისკებს. დისკონტირების განაწილება აღიარდება როგორც ფინანსური ხარჯი.

26. ახალი სტანდარტები და ინტერპრეტაციები, რომლებიც ჯერ არ არის ძალაში შესული

არსებობს რიგი ახალი სტანდარტები რომლებიც 2020 წლის 1 იანვრიდან, და ყოველი მომდევნო წლიური საანგარიშგებო პერიოდებისთვის, შევიდა ძალაში (ადრეული გამოყენებაც ნებადართულია); თუმცა კომპანიას ჯერ არ ჰქონდა აღნიშნული ახალი ან შეცვლილი სტანდარტები მიღებული წინამდებარე ფინანსური ანგარიშგებების მომზადებისას.

მოსალოდნელია, რომ ქვემოთ ჩამოთვლილი კორექტირებული სტანდარტები და ინტერპრეტაციები არ მოახდენენ მნიშვნელოვან გავლენას კომპანიის ფინანსურ ანგარიშგებაზე:

- კორექტირებები ფასს სტანდარტების კონცეპტუალური ჩარჩოს მითითებებში.
- ბიზნესის განმარტება (ფასს 3-ის კორექტირებები).
- არსებითის განმარტება (ბასს 1-ისა და ბასს 8-ის კორექტირებები).
- საპროცენტო განაკვეთის ბენზიმარკის რეფორმა (ფასს 9, ბასს 39 და ფასს 7-ის კორექტირებები).
- ფასს 17 სადაზღვევო ხელშეკრულებები
- ვალდებულებების კლასიფიკაცია მიმდინარე ან გრძელვადიანის სახით (ბასს 1-ის შესწორებები)